

VLAAMSE OVERHEID

Bestuurszaken

[C – 2009/35565]

19 JUNI 2009. — Omzendbrief BB 2009/4. — Betreft : Toelichting bij de wijzigingen aan het Provinciedecreet ingevolge het decreet van 30 april 2009 tot wijziging van het Provinciedecreet, het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking en ingevolge het decreet van 30 april 2009 houdende diverse wijzigingen van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, de Gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932, het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het Provinciedecreet van 9 december 2005 wat de regeling van de procedure inzake verkiezingsbezwaren betreft

Aan de Provinciegouverneurs

Ter kennisgeving aan :

- de Deputaties van de Provincies;
- de Voorzitters van de Provincieraden
- de Voorzitters van de raden van bestuur van de gewone provinciebedrijven en de autonome provinciebedrijven

Op 30 april 2009 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet tot wijziging van het Provinciedecreet (hierna het wijzigingsdecreet genoemd).

De redenen voor deze wijzigingen zijn drieledig. In de eerste plaats was het nodig om een aantal wijzigingen aan het Gemeentedecreet door te trekken naar het Provinciedecreet. Daarnaast kwamen er signalen uit het werkveld dat bepaalde regelingen verfijnd dienden te worden. Tenslotte werd ook een aantal algemene wijzigingen doorgevoerd.

De inwerkingtreding van de meeste artikelen van dit wijzigingsdecreet wordt geregeld in het decreet zelf. Een aantal besluiten van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 laat eveneens enkele bepalingen van het Provinciedecreet van 9 december 2005 in werking treden.

Het gros van het wijzigingsdecreet treedt in werking ofwel de tiende dag na de datum van bekendmaking van het decreet of het besluit van de Vlaamse Regering in het *Belgisch Staatsblad*, ofwel op 1 juli 2009. De omzendbrief zal enkel ingaan op bepalingen die ofwel in juni, ofwel op 1 juli 2009 in werking treden.

Op 30 april 2009 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet houdende diverse wijzigingen van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, de Gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932, het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het Provinciedecreet van 9 december 2005 wat de regeling van de procedure inzake verkiezingsbezwaren betreft (hierna het decreet van 30 april 2009 genoemd). Dit decreet brengt een wijziging aan in artikel 14 van het Provinciedecreet. Ook dit zal in de onderstaande uiteenzetting worden besproken.

De algemene wijzigingen zijn de volgende :

- het begrip « bevolkingscijfer » wordt gedefinieerd. Dit heeft geen invloed op de berekening van het aantal provincieraadsleden of gedeputeerden, maar kan wel een invloed hebben op de berekening van het aantal inwoners van de provincie voor de organisatie van een provinciale volksraadpleging, met toepassing van artikel 198, tweede lid, van het Provinciedecreet;

(artikel 5, § 2, tweede lid, van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 2, 2°, van het wijzigingsdecreet)

- « de Raad voor Verkiezingsbetwistingen » vervangt de passage « het rechtscollege, bedoeld in artikel 13 »;

- het « Arbitragehof » wordt vervangen door « Grondwettelijk Hof »;

- de terminologie « geheime en niet-geheime stemmingen » vervangt « besloten en openbare stemmingen ». Op die manier vermijdt men verwarring met een openbare en besloten zitting;

(artikel 35 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 25 van het wijzigingsdecreet)

- onder feestdagen worden begrepen, zowel de wettelijke als de decretale (11 juli) feestdagen. Deze decretale feestdag wordt voorzien in het decreet van 7 november 1990 houdende de vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap.

Hieronder wordt, luik per luik, een overzicht gegeven van de voornaamste wijzigingen. Een kort overzicht van de inhoud vindt u als bijlage 1.

1. Het provinciebestuur (de provincieraad en de deputatie)

1.1 Organisatie/benoeming

1.1.1. Gemeenschappelijke bepalingen

1) Akte van voordracht

De wijzigingen op dit vlak hebben betrekking op de verkiezing van de voorzitter van de provincieraad en van de gedeputeerden.

Er is een verduidelijking op het vlak van de vermeldingen in de akte van voordracht. Als er een naam wordt vermeld, moet er ook een datum vermeld worden. Als er daarentegen een datum wordt vermeld, kan er ook een naam vermeld worden, maar dit is niet vereist.

Daarnaast wordt nu ook verduidelijkt dat de eerstvolgende opvolger vervroegd het mandaat opneemt, zowel in het geval van een ontslag van de voorzitter of de gedeputeerde, als in het geval zijn/haar opvolger het mandaat niet opneemt.

(artikel 8, § 1 en § 3, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 5 van het wijzigingsdecreet)

(artikel 45, § 1 en § 3 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 31 van het wijzigingsdecreet)

(artikel 50, § 1, eerste lid, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 35 van het wijzigingsdecreet)

2) Aktename verhinderd en schorsing door provincieraad

Indien de voorzitter van de provincieraad of een gedeputeerde als verhinderd wordt beschouwd, geschorst is of tijdelijk afwezig is, neemt de provincieraad niet alleen akte van de beëindiging van de periode van verhinderd of schorsing maar nu ook van de verhinderd of schorsing zelf.

(artikel 8, § 4, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 5 van het wijzigingsdecreet)

(artikel 50, § 3, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 35 van het wijzigingsdecreet)

3) Verhinderings

De gevallen van verhinderings werden uitgebreid en aangepast voor de provincieraadsleden en voor de gedeputeerden.

De termijn van ouderschapsverlof wordt aangepast. Deze termijn bedraagt nog steeds maximum 15 weken maar de weken zelf worden met één week opgeschoven. Bovendien kan deze termijn met maximum twee weken worden verlengd ingeval van geboorte of adoptie van een meerling. De regeling is ook van toepassing op het mannelijk raadslid wiens echtgenote zwanger is en zal of is bevallen. Op die manier wordt de periode van ouderschapsverlof gelijkgesteld met de periode voorzien voor het moederschapsverlof (Wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen). Dit ouderschapsverlof mag echter niet verward worden met het begrip ouderschapsverlof vermeld in het koninklijk besluit van 29 oktober 1997 dat van toepassing is op de werknemers van de privé-sector en op de personeelsleden van de lokale en provinciale besturen.

Een nieuw geval van verhinderings wordt voorzien voor provincieraadsleden en gedeputeerden die omwille van palliatief verlof of verlof voor bijstand of verzorging van een zwaar ziek familielid tot en met de tweede graad of van een zwaar ziek gezinslid gedurende minimum 12 weken niet aanwezig wensen te zijn op de vergaderingen en vervangen willen worden. De twee vormen van verlof (palliatief verlof en verlof voor bijstand) kunnen ook gecombineerd worden. In dat geval wordt de berekening van de termijn van twaalf weken gebaseerd op de totale gecombineerde duur van afwezigheid. Er dient wel een schriftelijk verzoek aan de voorzitter van de provincieraad te worden gericht, samen met een verklaring op erewoord waarin de mandataris zich bereid verklaart om bijstand of verzorging te verlenen. De naam van de patiënt hoeft niet te worden vermeld. De verschillende begrippen worden hieronder gedefinieerd :

- palliatief verlof : elke vorm van medische, sociale, administratieve of psychologische bijstand aan en verzorging van personen die lijden aan een ongeneeslijke ziekte en die zich in een terminale fase bevinden. Dit wordt niet beperkt tot bijstand aan een gezins- of familielid.
- zware ziekte : elke ziekte of medische ingreep die door de behandelende arts als dusdanig wordt beschouwd en waarbij de arts oordeelt dat elke vorm van sociale, familiale of emotionele bijstand of verzorging noodzakelijk is voor het herstel.
- gezinslid : elke persoon waarmee de mandataris samenwoont.
- familielid tot en met de tweede graad : elke bloed- of aanverwant tot en met de tweede graad.

(artikel 14 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 11 van het wijzigingsdecreet)

(artikel 48 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 33 van het wijzigingsdecreet)

4) Raad voor Verkiezingsbetwistingen

De Raad voor Verkiezingsbetwistingen krijgt een aantal nieuwe bevoegdheden. Zo wordt er duidelijk aangegeven dat de raad nu ook uitspraak zal doen over geschillen die rijzen in verband met de vervanging van de gedeputeerden en de voorzitter van de provincieraad. Daarnaast zal de raad zich nu ook uitspreken over geschillen die rijzen in verband met de vertrouwenspersoon die een provincieraadslid of een gedeputeerde zal bijstaan, met name in verband met de voorwaarden waaraan een vertrouwenspersoon en een provincieraadslid moeten voldoen.

Ook wordt expliciet bepaald dat er tegen de uitspraken van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen beroep mogelijk is bij de Raad van State. Het beroep bij de Raad van State betreft een beroep met volle rechtsmacht behalve in geschillen vermeld in de artikelen 165 en 171 waar de Raad van State uitspraak zal doen als administratieve cassatierechter.

Daarnaast wordt opgemerkt dat de Raad voor Verkiezingsbetwistingen bevoegdheid heeft verkregen inzake de volksraadplegingen (zie verder).

(artikel 13 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 10 van het wijzigingsdecreet)

5) Ontslag

Het provincieraadslid of de gedeputeerde die ontslag wenst te nemen, deelt dit nu schriftelijk mee aan de voorzitter van de provincieraad. Het provincieraadslid of de gedeputeerde blijft zijn mandaat uitoefenen tot zijn opvolger is geïnstalleerd behalve als het ontslag het gevolg is van een onverenigbaarheid. Eens de kennisgeving aan de voorzitter van de provincieraad is gegeven, kan het ontslag niet meer worden ingetrokken.

Stel dat het hierbij gaat om de voorzitter van de provincieraad zelf die ontslag wenst te geven, dan deelt die dat op zijn beurt schriftelijk mee aan de ondervoorzitter.

Dit schriftelijk ontslag dient beschouwd te worden als een bestuursdocument dat dan moet ingeschreven worden in het register van de ingaande briefwisseling.

(artikel 15 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 12 van het wijzigingsdecreet)

(artikel 49 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 34 van het wijzigingsdecreet)

6) Bijstand mandataris met een handicap

De criteria waaraan de vertrouwenspersoon moet voldoen worden nu cumulatief bepaald :

- hij/zij wordt gekozen uit personen die de volle leeftijd van achttien jaar hebben bereikt;
- hij/zij verblijft legaal binnen de Europese Unie; hij/zij bevindt zich, net als voorheen, niet in een situatie als vermeld in artikel 11 van het Provinciedecreet (onverenigbaarheden) met uitzondering van het verbod inzake bloed- en aanverwantschap ten aanzien van het lid met een handicap. Met andere woorden het verbod op bloed- en aanverwantschap geldt enkel t.a.v. de overige provincieraadsleden;
- hij/zij bevindt zich ook niet in een situatie als vermeld in artikel 14 van het Provinciedecreet (verhinderings).

Bij gebreke aan een specifieke bepaling, wordt de controle van de voorwaarden waaraan een vertrouwenspersoon moet voldoen, uitgevoerd door de provincieraad. Tegen de beslissing van de provincieraad hierover is beroep mogelijk bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

Een gelijkaardige regeling is voorzien voor de gedeputeerde met een handicap. Nadere toelichting hierover vindt u terug in punt 1.6.

(artikel 18 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 14 van het wijzigingsdecreet)

(artikel 68bis van het Provinciedecreet, ingevoegd door artikel 41 van het wijzigingsdecreet)

7) Verzekeringen

De eerste vernieuwing is de verplichting voor de provincie om een verzekering af te sluiten voor ongevallen die de provincieraadsleden overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat.

De tweede vernieuwing is dat de provincie ook een verzekering moet afsluiten om de burgerlijke aansprakelijkheid, inclusief rechtsbijstand, te dekken die persoonlijk ten laste komt van de provincieraadsleden bij de normale uitoefening van het mandaat. De inwerkingtreding van deze bepaling is voorlopig nog onbepaald. Voor de deputeerden was deze bepaling reeds in werking op 1 december 2006.

(artikel 17, § 6, van het Provinciedecreet, ingevoegd door artikel 13 van het wijzigingsdecreet)

(artikel 72 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 45 van het wijzigingsdecreet)

8) Burgerlijke aansprakelijkheid

Voor provincieraadsleden wordt nu ook een bepaling opgenomen met betrekking tot de burgerlijke aansprakelijkheid. De provincie is namelijk burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van geldboeten waartoe een provincieraadslid wordt veroordeeld wegens een misdrijf begaan bij de normale uitoefening van het ambt. Hierop zijn twee uitzonderingen : in geval van herhaling en in geval van een persoonlijke inbreuk op de verkeersreglementering. De provincie kan een regresvordering instellen ten aanzien van de veroordeelde provincieraadsleden ingeval van bedrog, zware schuld en lichte schuld die bij hen gewoonlijk voorkomt.

(artikel 17, § 7, van het Provinciedecreet, ingevoegd door artikel 13 van het wijzigingsdecreet)

Voor de gedeputeerden worden de bepalingen met betrekking tot de burgerlijke aansprakelijkheid aangepast. Voor de nieuwe teksten heeft de decreetgever inspiratie gezocht in de wet van 10 februari 2003 betreffende de aansprakelijkheid en van voor personeelsleden in dienst van openbare rechtspersonen en in de Arbeidsovereenkomstenwet. De overheid is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de handelingen van de gedeputeerden bij de normale uitoefening van hun mandaat. De mandataris is zelf enkel aansprakelijk voor bedrog, zware schuld of bij veelvuldige lichte schuld. Ook de regresvorderingen ten aanzien van de deputeerde blijven beperkt tot deze gevallen. De provincies kunnen ook beslissen dat een mandataris slechts gedeeltelijk de schade waarvoor hij aansprakelijk is, moet vergoeden. Hetzelfde geldt voor de geldboetes waarbij de regeling, zoals die geldt voor provincieraadsleden, van overeenkomstige toepassing is.

(artikelen 70 en 71 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij de artikelen 43 en 44 van het wijzigingsdecreet)

1.1.2. Specifiek voor de provincieraad

1) Wat betreft de installatievergadering :

— Uittredende provincieraadsleden blijven in functie tot enerzijds de geloofsbrieven van de nieuw verkozenen zijn onderzocht en anderzijds, en dit betreft een vernieuwing, tot de meerderheid van de provincieraadsleden is geïnstalleerd. Dit betreft een precisering tegenover vroeger. De raad is geïnstalleerd zodra de geloofsbrieven zijn onderzocht en de aanwezige nieuw verkozen provincieraadsleden in de mogelijkheid gesteld zijn om de eed af te leggen en de meerderheid dan ook de eed heeft afgelegd.

(artikel 6, § 2, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 3 van het wijzigingsdecreet)

— De installatievergadering vindt nog steeds van rechtswege plaats op de eerste werkdag van de maand december om 10 uur. Het begrip werkdag wordt gedefinieerd als elke dag van de week, behalve een zaterdag, een zondag, een wettelijke of een decretale feestdag. De verkozen provincieraadsleden moeten geïnformeerd worden over datum, plaats en uur van de installatievergadering. Er wordt aanbevolen dat er een overzicht gegeven wordt van de punten die behandeld moeten worden. Er kunnen geen andere punten behandeld worden. Het is aan te raden om deze punten naar aanleiding van de installatievergadering openbaar te maken op dezelfde manier als de agenda van de provincieraad. De bijeenroeping gebeurt minimum tien dagen voor de installatievergadering. Het al dan niet tijdig versturen van de agenda heeft geen gevolgen voor de rechtsgeldigheid van de beslissingen.

(artikel 7, § 1, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 4 van het wijzigingsdecreet)

— De nieuwe tekst bevat een verduidelijkende bepaling met betrekking tot het bijeenroepen van de installatievergadering nadat er een bezwaar werd ingediend tegen de verkiezing. Als de bijeenroeping niet gebeurd is overeenkomstig de in deze gevallen voorgeschreven regels, zal de bijeenroeping gebeuren door een uittredend lid van de deputatie volgens hun rangorde.

(artikel 7, § 1, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 4 van het wijzigingsdecreet)

— Er wordt een regeling voorzien voor het geval de voorzitter van de provincieraad, degene die de voorzitter vervangt of degene die de eed afneemt van de voorzitter, nalaat de eed af te nemen van de verkozen provincieraadsleden en dit zowel tijdens de installatievergadering als op een later moment, na de installatievergadering.

(artikel 7, § 5, van het Provinciedecreet, ingevoegd door artikel 4 van het wijzigingsdecreet)

2) Afstand van mandaat

Indien een verkozen provincieraadslid voor zijn installatie afstand wil doen van zijn mandaat, brengt hij de voorzitter van de provincieraad hier van op de hoogte, in plaats van de provinciegriffier. Dit betekent in concreto dat, indien men afstand wenst te doen van het mandaat ingeval van een algehele vernieuwing, de uittredende voorzitter op de hoogte zal moeten worden gebracht. Gebeurt dit tijdens de legislatuur, moet uiteraard de zetelende voorzitter van de provincieraad op de hoogte worden gebracht.

(artikel 9 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 6 van het wijzigingsdecreet)

3) Verhinderung

Het provincieraadslid dat geschorst is op grond van artikel 85^{quater}, § 2, van de Gemeentekieswet, gecoördineerd op 4 augustus 1932, (vervallenverklaring bij schending van het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de controle van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen) is van rechtswege verhinderd.

Het Provinciedecreet werd in die zin gewijzigd om uitvoering te geven aan de aanbeveling van de Vlaamse Controlecommissie voor Verkiezingsuitgaven. In de oude regeling was er immers slechts sprake van één sanctie, met name de vervallenverklaring. Maar deze sanctie stond vaak niet in verhouding tot de doorgaans beperkte schending van de regelgeving inzake de verkiezingsuitgaven. Ook als de schending vaststond, werd meestal geen sanctie uitgesproken om billijkheidsredenen. Door deze wijziging heeft de Raad voor Verkiezingsbetwistingen nu de mogelijkheid om een mildere straf op te leggen in de vorm van een verhindering.

(artikel 14 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 8 van het decreet van 30 april 2009)

4) Presentiegeld

Voor het wijzigingsdecreet had de provincieraad de mogelijkheid over te gaan tot een aanvulling van het presentiegeld met het bedrag ter compensatie van het inkomensverlies dat de mandataris lijdt.

Ingevolge de wijziging is de provincie verplicht om over te gaan tot een vermindering of aanvulling van het presentiegeld, telkens op de wijze bepaald door de Vlaamse Regering. Het is de provinciegriffier die moet nagaan of aan de voorwaarden is voldaan. Eens aan de voorwaarden is voldaan, moet de provincie optreden. Het provinciebestuur heeft hier geen appreciatiebevoegdheid.

(artikel 17 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 13 van het wijzigingsdecreet)

5) Eretitels

Er wordt nu expliciet opgenomen in het Provinciedecreet dat de provincieraad de eretitels toekent aan de provincieraadsleden.

(artikel 17, § 5, van het Provinciedecreet, ingevoegd door artikel 13 van het wijzigingsdecreet)

1.1.3. Specifiek voor de deputatie

1) Samenstelling deputatie

Als de deputatie uit personen van hetzelfde geslacht bestaat, moet de procedure ingeschreven in artikel 44, § 4, (de deputatie moet bestaan uit personen van verschillend geslacht) niet alleen een oplossing geven voor artikel 45, § 3, (afzonderlijke verkiezing van de gedeputeerden) maar ook voor artikel 45, § 1, (verkiezing gedeputeerden op basis van een gezamenlijke akte van voordracht).

(artikel 44, § 2, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 30 van het wijzigingsdecreet)

2) Onverenigbaarheden

Artikel 12, § 3, van het Provinciedecreet wordt van overeenkomstige toepassing gemaakt op leden van de deputatie. Ingevolge dit artikel zal de gedeputeerde die, ondanks het feit dat hij kennis heeft van de oorzaak van het verval (i.e. de onverenigbaarheid), zijn mandaat blijft uitoefenen, strafbaar zijn.

(artikel 47 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 32 van het wijzigingsdecreet)

3) Opvallen van het mandaat van gedeputeerde

Ingeval een gedeputeerde zijn mandaat niet aanvaardt, van zijn mandaat vervallen wordt verklaard, als verhinderd wordt beschouwd, afgezet of geschorst is, ontslag heeft genomen of overleden is, werd onder de vroegere regelgeving overgegaan tot een nieuwe verkiezing van een gedeputeerde binnen de twee maanden na het opvallen van het mandaat. Nu wordt er een regeling voorzien voor het geval dat binnen de twee maanden na het opvallen van het mandaat en voor de overhandiging van de akte van voordracht, een bijkomend mandaat van gedeputeerde opvalt. In beide gevallen kan op de akte van voordracht bepaald worden dat een of meer nieuw verkozen gedeputeerden de rang innemen van degenen die ze vervangen.

(artikel 50, § 1, tweede en derde lid, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 35 van het wijzigingsdecreet)

1.2. Werking

1.2.1. De provincieraad

1) Agenda

— Er wordt systematisch gesproken over een « toegelicht voorstel van beslissing » in plaats van een toelichtende nota en de voorstellen van beslissing. Hierdoor worden de mogelijkheden uitgebreid. Voorheen moesten er twee aparte stukken (de toelichtende nota en het voorstel van beslissing) opgesteld worden. Nu kan men nog steeds twee aparte stukken indienen maar men kan ook gewoon één stuk inleveren. In dit laatste geval moet men bij het ontwerp van beslissing de grondige motivering bijvoegen.

— Indien de provincieraad wordt bijeengeroepen op verzoek van een derde van de zittinghebbende leden of de deputatie, moet er nu voor elk punt op die agenda een toegelicht voorstel van beslissing aan de provinciegriffier bezorgd worden, die het op zijn beurt aan de voorzitter van de provincieraad bezorgt.

(artikel 20 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 15 van het wijzigingsdecreet)

— In spoedeisende gevallen moet de agenda 24 uur nadat hij is vastgesteld en uiterlijk voor de aanvang van de vergadering openbaar gemaakt worden op het provinciehuis zodat het publiek ervan kan kennisnemen op elk moment. De spoedeisendheid moet gemotiveerd worden maar kan niet ingeroepen worden wanneer die het gevolg is van nalatigheid van het bestuur.

(artikel 23 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 18 van het wijzigingsdecreet)

2) Vragen

Er wordt nu duidelijk bepaald dat provincieraadsleden die (mondelijke en schriftelijke) vragen stellen aan de deputatie, niet verplicht zijn een toegelicht voorstel van beslissing te voegen bij de vraag. Hierdoor wordt vermeden dat afbreuk gedaan wordt aan het vragenrecht en misbruik van deze bepaling vermeden. Vragen kunnen immers niet gelijkgeschakeld worden met de normale agendapunten.

(artikel 32 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 23 van het wijzigingsdecreet)

3) Vergadering

— De provincieraad kan, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen en beslissen als de raad een eerste maal werd bijeengeroepen zonder dat het vereiste aantal leden aanwezig is en als er een tweede oproeping is gebeurd. Er kan uiteraard, zoals voorheen, enkel beraadslaagd en beslist worden over onderwerpen die voor de tweede maal (voorheen derde maal) op de agenda voorkomen. Het zijn de gewone termijnen van oproeping die van toepassing zijn.

(artikel 26 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 19 van het wijzigingsdecreet)

— Als tijdens de besloten vergadering blijkt dat de behandeling van een punt in openbare vergadering moet worden behandeld, zijn er twee mogelijkheden. Ofwel is er geen dringende noodzakelijkheid en wordt dit punt opgenomen op de agenda van de eerstvolgende provincieraad, ofwel is er wel sprake van dringende noodzakelijkheid en kan de besloten vergadering enkel met dat doel onderbroken worden.

(artikel 28 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 21 van het wijzigingsdecreet)

— Voor elke benoeming tot ambten, elke contractuele aanstelling, elke verkiezing en elke voordracht van kandidaten, wordt tot een afzonderlijke stemming overgegaan. De regeling met betrekking tot de stemming wordt aangepast.

(artikel 36 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 26 van het wijzigingsdecreet)

4) Notulering

— Als de provincieraad bij spoedeisendheid werd samengeroepen, kan de provincieraad beslissen om opmerkingen over de notulen toe te laten op de eerste daaropvolgende vergadering.

(artikel 33 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 24 van het wijzigingsdecreet)

— Als de provincieraad het wenselijk acht, worden de notulen staande de vergadering opgemaakt en door de meerderheid van de aanwezige provincieraadsleden en de provinciegriffier ondertekend. Deze bepaling bewijst zijn nut onder meer op het einde van de bestuursperiode. In andere gevallen zal deze bepaling minder nut hebben aangezien beslissingen uitvoerbaar zijn ook al zijn de notulen nog niet beschikbaar.

(artikel 33 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 24 van het wijzigingsdecreet)

5) Verbodsbepalingen

Het verbod om deel te nemen aan beraadslagingen strekt niet verder dan tot bloed- en aanverwanten tot en met de tweede graad als het gaat om ontslagen. Het feit dat dit niet was opgenomen, bleek een anomalie die nu wordt rechtgezet. Het begrip « ontslagen » moet in dit geval ruim geïnterpreteerd worden : het ontslag van een contractueel personeelslid, het ontslag van ambtswege als tuchtsanctie. Hetzelfde geldt voor de andere begrippen zoals bijvoorbeeld de schorsing : de preventieve schorsing als ordemaatregel, de schorsing ten gevolge van een tuchtsanctie, ...

In dit verband wordt nogmaals de juiste draagwijdte benadrukt van de woorden « verboden om deel te nemen aan de beraadslaging of de stemming ». Dit impliceert dat het raadslid niet tegenwoordig mag zijn bij een besloten vergadering en de vergadering moet verlaten. Het raadslid kan wel, in geval het gaat om een openbare vergadering, plaatsnemen in het publiek.

Het is voor een provincieraadslid nog steeds verboden een overeenkomst te sluiten, rechtstreeks of onrechtstreeks, of deel te nemen aan een opdracht voor aanneming van werken, leveringen of diensten, verkoop of aankoop ten behoeve van de provincie of een provinciaal extern zelfstandig agentschap. De woorden « ten behoeve van » sluiten getrapte structuren uit waardoor bijvoorbeeld onderaanneming uitgesloten wordt. Op deze verbodsbepaling zijn er twee uitzonderingen. De eerste uitzondering betreft het geval van een schenking aan de provincie of aan een provinciaal extern zelfstandig agentschap. De tweede uitzondering betreft de gevallen waarbij het provincieraadslid een beroep doet op een dienstverlening, aangeboden door de provincie of door een provinciaal extern zelfstandig agentschap en ten gevolge hiervan een overeenkomst aangaat. Hieronder worden bijvoorbeeld begrepen : strijkateliers, kinderopvang, ...

Indien een provincieraadslid zich bevindt in een situatie dat hij niet mag deelnemen aan de bespreking of de stemming van een bepaald punt, is het een verplichting om dat punt tijdens de vergadering te behandelen. De vergadering kan niet gesloten worden vooraleer er over dit punt een beslissing is genomen door hetzij het punt effectief te behandelen en er een uitspraak over te doen, hetzij dit punt uit te stellen.

(artikel 27 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 20 van het wijzigingsdecreet)

6) Rechten en plichten

— Zowel de provincieraadsleden als alle andere personen die krachtens de wet of het decreet de besloten vergadering van de provincieraad mogen bijwonen, zijn verplicht tot geheimhouding. Onder deze andere personen worden bijvoorbeeld begrepen : een vertrouwenspersoon, de financieel beheerder, de provinciegriffier, ...

(artikel 30 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 22 van het wijzigingsdecreet)

— Het inzage- en bezoekrecht van de provincieraadsleden wordt uitgebreid tot de autonome provinciebedrijven van de provincie.

(artikel 30 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 22 van het wijzigingsdecreet)

7) Commissies

De evenredige verdeling van de mandaten over de fracties worden gewijzigd. De mandaten in iedere commissie worden nog steeds evenredig verdeeld over de fracties waaruit de provincieraad is samengesteld. De provincieraad bepaalt per provincieraadscommissie het aantal leden alsook de wijze waarop de evenredigheid wordt berekend (systeem D'Hondt, Imperiali of Niemeyer). Deze berekeningswijze geldt voor iedere samen te stellen provincieraadscommissie. Deze berekeningswijze vereist in elk geval dat de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan de leden deel uitmaken van de deputatie steeds hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties. Indien na toepassing van dit systeem blijkt dat de bestuursmeerderheid in de provincieraad geen meerderheid meer heeft in de commissie, dan moet dit gecorrigeerd worden volgens de door de provincieraad bepaalde regels. Elke fractie wijst nog steeds de mandaten toe op basis van een akte van voordracht en uiteraard binnen de perken van het aantal mandaten dat haar volgens de berekeningswijze toekomt. De fracties bepalen dus zelf welke provincieraadsleden zitting hebben in de provincieraadscommissie. Als de voorzitter van de provincieraad echter voordrachten ontvangt voor meer kandidaten dan er mandaten zijn voor een fractie, worden de mandaten toegewezen volgens de volgorde op de akte van voordracht. Als twee of meer fracties eenzelfde aantal provincieraadsleden hebben, worden de mandaten toegewezen volgens de volgorde van toewijzing van de mandaten in de provincieraad.

Er wordt nog steeds vastgehouden aan de bepaling dat een fractie wordt geacht eenzelfde aantal leden in de commissie te behouden tot de eerstvolgende vernieuwing van de provincieraad. Er wordt eveneens vastgehouden aan de regel dat het verlaten van de oorspronkelijke fractie niet mag beloofd worden. Iemand die zijn fractie verlaat, mag hier geen voordeel bij hebben en kan door een andere fractie niet worden voorgedragen. Daarnaast zal ook de fractie die verlaten werd geen nadeel mogen ondervinden en kan deze fractie het vrijgekomen mandaat opnieuw laten invullen door een van haar resterende fractieleden. Net als in het Gemeentedecreet moet de verklaring blijken hetzij uit de notulen van de vergadering waarop betrokkene mondeling meedeelde niet langer tot zijn fractie te behoren, hetzij uit een brief, fax, e-mail of dergelijke van betrokkene aan de provincie, waarvan akte werd genomen op de provincieraad. Aldus dient een melding van betrokkene dat hij toetreedt of toegetreden is tot een andere lijst of partij te worden verstaan als dat hij niet langer tot zijn fractie wil behoren.

(Artikel 39 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 27 van het wijzigingsdecreet)

8) Huishoudelijk reglement

Artikel 40 van het Provinciedecreet geeft een niet-limitatieve opsomming van de bepalingen die moeten worden opgenomen in het huishoudelijk reglement. Er wordt een aantal punten toegevoegd aan deze lijst. Deze toevoegingen zijn meestal een logische gevolgtrekking van andere bepalingen in het Provinciedecreet die er ofwel al in vermeld waren ofwel toegevoegd werden door het wijzigingsdecreet. Zo moeten de volgende punten bijkomend worden opgenomen :

- de wijze van bezorgen van het meerjarenplan, de wijzigingen aan het meerjarenplan, het budget, de budgetwijzigingen en de jaarrekening aan de raadsleden;
- de nadere voorwaarden waaronder het recht om verzoekschriften in te dienen wordt uitgeoefend en de wijze waarop de verzoekschriften worden behandeld;
- de wijze van het ter kennis brengen van de beslissingen vermeld in artikel 51 van het Provinciedecreet.

(artikel 40 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 28 van het wijzigingsdecreet)

1.2.2. De deputatie

1) Notulering

De bepaling dat de notulen onverwijld worden bezorgd, wordt geschrapt. Er wordt nu bepaald dat de notulen uiterlijk op dezelfde dag als de vergadering van de deputatie volgend op de vergadering waarop de notulen werden goedgekeurd, worden verstuurd aan de provincieraadsleden en dit op de wijze die bepaald is in het huishoudelijk reglement.

Dit betekent dat, indien de vergadering van de deputatie telkens plaatsvindt op een donderdag en bijvoorbeeld op donderdag 11 juni beslissingen genomen worden en de notulen van deze vergadering op donderdag 18 juni worden goedgekeurd, deze notulen uiterlijk op donderdag 25 juni moeten worden verstuurd aan de provincieraadsleden.

(artikel 51 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 36 van het wijzigingsdecreet)

De wijze van het ter kennis brengen van de beslissingen, vermeld in artikel 51 van het Provinciedecreet, wordt bepaald door de provincieraad. Deze bevoegdheid kan niet gedelegeerd worden aan de deputatie.

(artikel 43, § 2, 2^o, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

2) Deontologische code

De deputatie kan nog steeds, indien gewenst, beslissen om zelf een deontologische code aan te nemen die minstens de deontologische code, zoals aangenomen door de provincieraad, omvat. Als de deputatie zelf geen deontologische code heeft aangenomen, is die van de provincieraad van rechtswege op haar van toepassing.

(artikel 56 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 37 van het wijzigingsdecreet)

1.3. Wijze van berekening van termijnen

Voor de berekening van de termijn moet, naast de wettelijke feestdagen, ook rekening gehouden worden met de zogenaamde decretale feestdagen.

Indien er geen akte of gebeurtenis is die de termijn doet ingaan, wordt de termijn berekend door terug te tellen vanaf de gebeurtenis die de termijn doet eindigen. De dag van de gebeurtenis die de termijn doet eindigen is niet in de termijn begrepen. De termijn wordt dus met één dag verlengd. De dag van de verzending (i.e. per post) is ook nog altijd niet in de termijn begrepen. De dag van de bezorging (i.e. per e-mail of per bode) is wel begrepen in de termijn.

Dit kan best geïllustreerd worden aan de hand van een voorbeeld.

Overeenkomstig artikel 22 van het Provinciedecreet moet de oproeping voor de vergadering van de provincieraad in principe ten minste acht dagen voor de dag van de vergadering aan het raadslid worden bezorgd. Dit houdt in dat, als er op woensdag 23 september 2009 een vergadering voorzien is, de oproeping bezorgd moet worden voor dinsdag 15 september 2009. Indien de agenda wordt verstuurd zal dit voor 15 september 2009 moeten gebeuren. Overeenkomstig artikel 22 van het Provinciedecreet kunnen provincieraadsleden uiterlijk vijf dagen voor de vergadering punten aan de agenda toevoegen. Dat wil dus zeggen dat de provincieraadsleden tot uiterlijk vrijdag 18 september 2009 agendapunten kunnen toevoegen.

(artikel 184 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 104 van het wijzigingsdecreet)

1.4. Akten

1) Notulen

In principe vermelden de notulen van de vergaderingen van de provincieraad hoe elk lid gestemd heeft. Hierop bestond er al één uitzondering (namelijk in geval van geheime stemming) maar nu wordt er een tweede uitzondering toegevoegd. Indien het gaat om beslissingen genomen met unanimité is het niet noodzakelijk dat wordt vermeld hoe elk lid gestemd heeft.

(artikel 177 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 101 van het wijzigingsdecreet)

2) Ondertekeningsbevoegdheid

Beslissingen, akten, verslagen en brieven van de financieel beheerder worden door hem ondertekend als ze specifiek betrekking hebben op de aan hem toevertrouwde taken.

Worden er bevoegdheden toevertrouwd of gedelegeerd aan personeelsleden, dan wordt automatisch ook de bijhorende ondertekeningsbevoegdheid gedelegeerd. Onder « toevertrouwde » bevoegdheden worden de bevoegdheden begrepen die zij door of krachtens de wet of het decreet hebben. Op die manier wordt vermeden dat bepaalde besturen vergeten de ondertekeningsbevoegdheid toe te kennen aan deze personeelsleden en op die manier een soepele werking belemmeren. De voorheen vermelde bepaling opgenomen in artikel 178, § 3, van het Provinciedecreet, valt dus onder die regeling.

Ingevolge de rechtspraak inzake de fiscale dwangbevelen, was het nodig een wijziging door te voeren inzake de ondertekening van deze dwangbevelen. Er wordt nu bepaald dat het dwangbevel, uitgevaardigd voor de invordering van schuldvorderingen, ondertekend wordt door de financieel beheerder en dit met behoud van de ondertekeningsbevoegdheid inzake de uitvoerbaarverklaring.

(artikel 178, § 3, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 102 van het wijzigingsdecreet)

3) Delegatie ondertekeningsbevoegdheid

Zowel de provinciegriffier als de voorzitter van de provincieraad kan zijn bevoegdheid tot ondertekenen (of tot medeondertekening) delegeren tenzij deze bevoegdheid betrekking heeft op de ondertekening van de notulen. De financieel beheerder kan zijn ondertekeningsbevoegdheid ook delegeren aan een of meerdere personeelsleden.

(artikelen 178 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 102 van het wijzigingsdecreet)

4) Briefwisseling aan de provincie

De briefwisseling aan de provincie wordt « geacht » te zijn gericht aan de deputatie. Het is immers wenselijk dat, bijvoorbeeld in het kader van een gerechtelijke procedure, verkeerd gerichte briefwisseling niet beschouwd wordt als zijnde niet bestaand.

De briefwisseling wordt, behalve bij andersluidende beslissing, verstuurd naar het provinciehuis. Met briefwisseling wordt ook bedoeld een e-mail of een fax maar bijvoorbeeld niet reclame, sms of spam.

Het is ook aanbevelenswaardig dat de provincie op haar website haar postadres duidelijk vermeldt. Het is een verplichting en het getuigt eveneens van de nodige hoffelijkheid dat het adres van de zetel wordt vermeld op de uitgaande briefwisseling. Dit geldt ook voor de elektronische briefwisseling.

Er wordt uiteraard nog steeds een register van in- en uitgaande briefwisseling van welke aard ook aangelegd.

(artikel 183 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 103 van het wijzigingsdecreet)

1.5. Bevoegdheden

1.5.1. De provincieraad

Artikel 43, § 2, van het Provinciedecreet werd volledig herschreven en somt de bevoegdheden op van de provincieraad die niet aan de deputatie kunnen worden gedelegeerd. Het gaat hier over :

a) het vaststellen van de geconsolideerde jaarrekening.

(artikel 43, § 2, 3°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

b) de aanduiding in het organogram van de functies waaraan het lidmaatschap van het managementteam is gekoppeld.

Deze bepaling moet samen gelezen worden met de artikelen 43, § 2, 7° en 57, § 3, 2°, van het Provinciedecreet..

Voor een uitvoerige uiteenzetting met betrekking tot de verdeling van bevoegdheden tussen de deputatie en de provincieraad, kan verwezen worden naar punt 1.5.2.b), punt 2.8. en punt 2.9.

(artikel 43, § 2, 4°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

c) het aanstellen en het ontslaan van de ombudsman alsook de sanctie- of tuchtbevoegdheid naargelang het geval. Met de ombudsman wordt bedoeld de persoon die aan het hoofd staat van de ombudsdienst.

Verdere toelichting met betrekking tot dit punt is terug te vinden in punt 4.1. en in punt 2.14.

(artikel 43, § 2, 7°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

d) het goedkeuren van « het algemeen kader » van het intern controlesysteem.

Deze aanpassing (invloeging van het begrip « algemeen kader ») volgt uit de aanpassing van artikel 96 van het Provinciedecreet.

(artikel 43, § 2, 8°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

e) het vaststellen van wat onder het begrip dagelijks bestuur moet worden begrepen.

Voor de wijziging was het zo dat de provincieraad enerzijds moest vaststellen wat begrepen werd onder dagelijks bestuur in de zin van artikel 155 van het Provinciedecreet en anderzijds welke opdrachten, leveringen en diensten beschouwd kunnen worden als opdrachten van dagelijks bestuur. Nu wordt er gekozen om enkel met het begrip dagelijks bestuur te werken.

(artikel 43, § 2, 9°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

f) de beslissingen die de wet, het decreet of het uitvoeringsbesluit uitdrukkelijk aan de provincieraad voorbehoudt.

In het algemeen kan men over deze bepaling en over artikel 43, § 2, 1°, van het Provinciedecreet, stellen dat een toegewezen bevoegdheid een bevoegdheid is die men aan een bepaald orgaan geeft. Ze is uitdrukkelijk toegewezen als men uitdrukkelijk stelt dat dit orgaan bevoegd is. Ze kan ook stilzwijgend zijn toegewezen doordat gewoon de rechtspersoon (de provincie) werd aangeduid. Ingevolge de volheid van bevoegdheid komt de bevoegdheid dan toe aan de raad. Een voorbehouden bevoegdheid is dan een bevoegdheid, waarvoor in de tekst is gesteld dat ze niet verder kan worden gedelegeerd.

(artikel 43, § 2, 10°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

g) Het stellen van daden van beschikking met betrekking tot onroerende goederen behalve voor zover de verrichting nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen.

Voorheen was de regeling hieromtrent anders.

Deze bepaling hangt samen met artikel 57, § 3, 8°, van het Provinciedecreet.

Behoren tot de voorbehouden bevoegdheid van de provincieraad :

— daden van beschikking met betrekking tot onroerende goederen behalve als de verrichting nominatief in het vastgestelde budget werd opgenomen

Behoren tot de bevoegdheid van de deputatie :

— daden van beschikking met betrekking tot onroerende goederen waarbij de verrichting nominatief in het vastgestelde budget werd opgenomen;

— daden van beschikking met betrekking tot roerende goederen (met uitzondering van een dading).

(artikel 43, § 2, 12°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

h) het aangaan van dadingen.

(artikel 43, § 2, 20°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

i) het vaststellen van de machtiging tot het heffen van de retributies en de voorwaarden ervan.

Door de aanvulling van artikel 43, § 2, 15°, van het Provinciedecreet wordt de voorbehouden bevoegdheid van de provincieraad inzake het vaststellen van retributies versoepeld, zodanig dat de provincieraad nog enkel zelf moet beslissen over het kader en de bijzonderste voorwaarden van de retributie. Dat houdt onder meer de aanduiding in van degene die de retributie verschuldigd is, voor zover dat niet als vanzelfsprekend volgt uit de aard van de retributie, en de eventuele vaststelling van vrijstellingen of verminderingen.

Het vaststellen van het tarief zelf en de bepaling van de wijze van inning kunnen voortaan aan de deputatie worden gedelegeerd. Die kan op haar beurt, indien gewenst, verder delegeren. Hierdoor wordt vlot ingespeeld op veranderende omstandigheden, bijvoorbeeld bij het vaststellen van de prijs van toegangstickets of van consumpties. Deze versoepelde werking past binnen de uitgangspunten van het Provinciedecreet maar sluit ook aan bij de wijze waarop retributies door de federale en de gewestelijke overheden worden vastgesteld. Ook daar beperkt het wetgevend orgaan zich tot het verlenen van de machtiging en het uittekenen van het kader terwijl het uitvoerend orgaan zorgt voor de bepaling van de concrete bijzonderheden.

(artikel 43, § 2, 15°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

j) de bevoegdheden vermeld in artikel 78, § 2, eerste lid, van het Provinciedecreet.

Uit dit artikel 78, § 2, eerste lid, volgt immers dat de provincieraad een waarnemend provinciegriffier of een waarnemend financieel beheerder kan aanstellen om de provinciegriffier of de financieel beheerder te vervangen.

(artikel 43, § 2, 19°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

k) de bevoegdheden van de provincieraad als vermeld in de artikelen 153 en 155, § 3, van het Provinciedecreet.

Artikel 153 bepaalt dat de provincieraad, zonder voorafgaande budgetwijziging, kan beslissen over de uitgaven die door dwingende en onvoorziene omstandigheden vereist zijn.

In artikel 155, § 3, wordt bepaald dat de provincieraad de voorwaarden vaststelt waaronder de deputatie het budgethouderschap kan delegeren.

(artikel 43, § 2, 21°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

l) de wijze van het ter kennis brengen van de beslissingen vermeld in artikel 51.

Artikel 51 van het Provinciedecreet betreft de notulen van de deputatie. Meer toelichting hieromtrent is terug te vinden onder punt 1.2.2.1).

(artikel 43, § 2, 22°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

m) het aanstellen en het ontslaan van de leden van de raad van bestuur van een autonoom provinciebedrijf, de goedkeuring van de jaarrekening en het budget van een autonoom provinciebedrijf, de beslissing tot ontbinding en vereffening van een autonoom provinciebedrijf en het aanstellen van de provinciale vertegenwoordigers in de algemene vergadering van een extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm.

(artikel 43, § 2, 23°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

n) het vaststellen van wat onder het begrip dagelijks personeelsbeheer wordt begrepen.

Voor een nadere toelichting van deze bepaling kan verwezen naar punt 2.7.

(artikel 43, § 2, 24°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

o) het nemen van besluiten waarbij de financiële lasten van de opgenomen leningen worden herschikt door die lasten te spreiden over een langere periode.

Gezien de impact daarvan voor de toekomstige financiële ontwikkeling is het gewenst dat dit tot de bevoegdheid van de provincieraad behoort.

Dit artikel hangt samen met artikel 57, § 3, 11°, b), van het Provinciedecreet. Schuldverschikkingen waarbij men binnen de looptijd van de lening blijft, bvb. wijziging van modaliteiten, kunnen tot de bevoegdheid van de deputatie behoren. Indien de lasten worden gespreid over een langere periode dan oorspronkelijk voorzien, verkrijgt men weliswaar onmiddellijk zuurstof in de financiën maar de gevolgen komen pas op de langere termijn tot uiting.

(artikel 43, § 2, 26°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet)

1.5.2. De deputatie

Zowel artikel 57, § 3, als artikel 58 van het Provinciedecreet werd herschreven ingevolge het wijzigingsdecreet. Het is nuttig op te merken dat de artikelen 57 en 58 samen moeten gelezen worden.

Artikel 57, § 3, van het Provinciedecreet betreft een opsomming van bevoegdheden van de deputatie. Hieronder volgt een opsomming van de gewijzigde bepalingen. De deputatie is bevoegd voor :

a) de daden van beheer over de provinciale inrichtingen en eigendommen, binnen de door de provincieraad « desgevallend » vastgestelde algemene regels.

Alle daden van beheer behoren nog steeds, zoals voorheen, tot de bevoegdheid van de deputatie maar de deputatie moet ook nog altijd bij de uitoefening van die bevoegdheid rekening houden met de algemene regels die nu desgevallend door de raad werden vastgesteld. Als de provincieraad geen algemene regels vaststelt, heeft de deputatie de volle vrijheid en kan ze zelf regels vaststellen. De deputatie moet dus handelen met respect voor de algemene richtlijnen die zij van de raad gekregen heeft. Het is wel zo dat de provincieraad, door het vaststellen van algemene regels, nooit de bevoegdheid naar zich toe kan trekken. De provincieraad heeft dus niet het recht om de draagwijdte van artikel 57, § 3, 1°, van het Provinciedecreet uit te hollen. Het is niet de bedoeling dat de provincieraad bepaalde daden van beheer voor zich kan houden (tenzij uitdrukkelijk aan de raad toegewezen in het decreet). Een voorbeeld van een algemene regel is het bepalen van een verbod om te verhuren voor meer dan zes jaar, van tarieven van verhuur, van de wijze van verhuren van een sporthal, ...

Dat de deputatie de daden van beheer kan stellen sluit trouwens naadloos aan bij het budgethouderschap. De deputatie is immers hoofdbudgethouder.

(artikel 57, § 2, 1°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 38 van het wijzigingsdecreet)

b) het aanstellen en het ontslaan van het personeel, alsook de sanctie- en tuchtbevoegdheid ten aanzien van het personeel, onverminderd de bevoegdheid van de provincieraad overeenkomstig artikel 43, § 2, 7°, en artikel 92, uitgezonderd het derde lid, en de gevallen waarin die bevoegdheid door of krachtens de wet of het decreet aan de provincieraad is opgedragen.

De vernieuwing hierbij is dat er twee bijkomende uitzonderingen worden opgenomen. De deputatie heeft nu evenmin bevoegdheid in geval van toepassing van artikel 92 van het Provinciedecreet (met uitzondering van het derde lid) en in de gevallen waarin de bevoegdheid aan de provincieraad is opgedragen.

Deze bepaling moet samen worden gelezen met artikel 43, § 2, 4° en 7°, van het Provinciedecreet.

Voor een nadere toelichting van deze bepaling kan verwezen worden naar de toelichting onder punt 1.5.1.b), punt 2.8. en punt 2.9.

(artikel 57, § 3, 2°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 38 van het wijzigingsdecreet)

c) de vaststelling van de wijze van gunning en de voorwaarden van overheidsopdrachten als het gaat om een opdracht die past binnen het begrip dagelijks bestuur vermeld in artikel 43, § 2, 9°, van het Provinciedecreet.

Artikel 43, § 2, 9°, bepaalt dat het vaststellen van wat onder het begrip dagelijks bestuur moet worden begrepen een bevoegdheid is van de provincieraad die niet verder kan gedelegeerd worden.

(artikel 57, § 3, 5°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 38 van het wijzigingsdecreet)

d) beslissingen die de wet, het decreet of het uitvoeringsbesluit uitdrukkelijk aan de deputatie voorbehoudt.

In het algemeen kan worden gesteld dat een toegewezen bevoegdheid een bevoegdheid is die men aan een bepaald orgaan geeft. De toegewezen bevoegdheid is uitdrukkelijk toegewezen als men uitdrukkelijk stelt dat dit orgaan bevoegd is. De bevoegdheid kan ook stilzwijgend zijn toegewezen doordat gewoon de rechtspersoon (de provincie) werd aangeduid. Ingevolge de volheid van bevoegdheid komt de bevoegdheid dan toe aan de raad. Een voorbehouden bevoegdheid is dan een bevoegdheid, waarvoor in de tekst is gesteld dat ze niet verder kan worden gedelegeerd.

Een voorbeeld van een voorbehouden bevoegdheid voor de deputatie in een ander decreet is het volgende :

In artikel 4, § 5 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding is bepaald dat er in het gesubsidieerd officieel onderwijs, ingericht door de provincies gelegen in het Vlaamse Gewest, de deputatie bevoegd is voor de aanstelling, vaste benoeming en ontslag van personeelsleden evenals voor het toekennen van een afwezigheid, een verlof, een terbeschikkingstelling, een affectatie en een loopbaanonderbreking.

Hierbij werd voorts bepaald dat, in afwijking op artikelen 83 en 102 van het Provinciedecreet van 15 juli 2005, deze bevoegdheden niet kunnen uitgeoefend worden door de provinciegriffier. Dit betreft dus een voorbehouden bevoegdheid van de deputatie.

(artikel 57, § 3, 7°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 38 van het wijzigingsdecreet)

e) het stellen van daden van beschikking ten eerste met betrekking tot roerende goederen en ten tweede met betrekking tot onroerende goederen voor zover de verrichting nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen, met uitzondering telkens voor wat betreft het aangaan van de dadingen.

Deze bepaling moet samen gelezen worden met de artikelen 43, § 2, 12°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 29 van het wijzigingsdecreet.

Een uiteenzetting van dit punt is terug te vinden onder punt 1.5.1.g).

Dit artikel hangt samen met artikel 178, § 5/1, van het Provinciedecreet (delegatie ondertekeningsbevoegdheid van de voorzitter van de provincieraad). Zo moet de voorzitter van de provincieraad bijvoorbeeld niet zelf aanwezig zijn op een openbare verkoping of bij het verlijden van een akte voor een recht van opstal of erfpacht. Hij kan dit delegeren aan een provincieraadslid.

(artikel 57, § 3, 8°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 38 van het wijzigingsdecreet)

f) het nemen van besluiten voor het aangaan van leningen voor een periode langer dan één jaar.

Hierbij moet opgemerkt worden dat het opnemen van het leningsbedrag een bevoegdheid is van de financieel beheerder en dit in het kader van zijn thesauriebeheer. Het thesauriebeheer omvat bijvoorbeeld beleggingen voor ten hoogste één jaar en het aangaan van kasfaciliteiten. Onder kasfaciliteiten dient eveneens verstaan te worden « leningen van minder of gelijk aan één jaar » (bv. kaskredieten, straight loans).

(artikel 57, § 3, 11°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 38 van het wijzigingsdecreet)

g) het nemen van besluiten waarbij de financiële lasten van de opgenomen leningen worden herschikt door die lasten te spreiden over een kortere of gelijke periode.

Deze bepaling hangt samen met artikel 43, § 2, 26°, van het Provinciedecreet.

Herschikkingen van leningen waardoor de aflossingstermijn toeneemt, is een voorbehouden bevoegdheid van de provincieraad. Herschikkingen van leningen waardoor de aflossingstermijn afneemt, is een toegewezen bevoegdheid van de deputatie. Deze bevoegdheid wordt niet uitgesloten in artikel 58 en kan derhalve worden gedelegeerd.

(artikel 57, § 3, 11°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 38 van het wijzigingsdecreet)

h) de vaste belegging van kapitalen voor een periode langer dan één jaar.

Hierbij worden de beleggingen bedoeld die een vaste looptijd hebben van minimum een dag meer dan een volledig jaar of twaalf maanden (dus niet gekoppeld aan een boekjaar of een kalenderjaar). De beleggingen op minder dan één jaar of gelijk aan één jaar behoren tot het thesauriebeheer en gebeuren dus door de financieel beheerder.

(artikel 57, § 3, 12°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 38 van het wijzigingsdecreet)

Artikel 58 van hetzelfde decreet wordt terminologisch en inhoudelijk in overeenstemming gebracht met het overeenkomstig artikel 58 van het Gemeentedecreet.

Evenmin wordt het nuttig geacht om ook de bevoegdheden inzake de vaststelling van de wijze van gunning en de voorwaarden van overheidsopdrachten als de opdracht nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen en de provincieraad de wijze van gunning en de voorwaarden niet zelf heeft vastgesteld, nog langer van delegatie uit te sluiten. De herschikkingen van leningen waarvoor de aflossingstermijn afneemt is een toegewezen bevoegdheid van de deputatie. Deze bevoegdheid wordt niet van delegatie uitgesloten in artikel 58.

Voor een nadere toelichting over de relatie met het budgethouderschap, kan verwezen worden naar de uiteenzetting onder punt 3.2.1.

(artikel 58 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 39 van het wijzigingsdecreet)

1.6. Rechtspositie, tucht en aansprakelijkheid

a) Bepaling van de vergoeding van gedeputeerden

Voor de duidelijkheid wordt in het artikel waarin de vergoedingen van de gedeputeerden worden vastgesteld voortaan gesproken over vergoedingen in plaats van over salarissen.

De vervanger van een gedeputeerde heeft recht op dezelfde vergoedingen als de gedeputeerde, zodra de vervanging meer dan dertig opeenvolgende dagen duurt. De afwezige gedeputeerde verliest voor die periode dan het recht op die vergoedingen.

b) Cumulatieplafond

Om te bepalen of men het bestaande cumulatieplafond (1,5 maal het bedrag van de vergoeding van een lid van het Vlaams Parlement) al dan niet overschrijdt, werd er een limitatieve lijst opgenomen van de vergoedingen waar men rekening mee moet houden.

(artikel 68 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 40 van het wijzigingsdecreet)

c) Bijstand voor een gehandicapte gedeputeerde

De regeling voor de raadsleden werd hier overgenomen. De vertrouwenspersoon die bijstand verleent moet minstens 18 jaar zijn en legaal binnen de Europese Unie verblijven. De onverenigbaarheidsbepalingen die van toepassing zijn op de gedeputeerde, zijn ook van toepassing op de vertrouwenspersoon, met uitzondering van de onverenigbaarheidsbepalingen in verband met bloed- en aanverwantschap ten aanzien van de gedeputeerde met een handicap. De vertrouwenspersoon mag dus wel een nauwe verwant zijn van de mandataris met een handicap. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen zal uitspraak doen over geschillen over de voorwaarden waaraan een vertrouwenspersoon moet voldoen en over de vraag of de gedeputeerde voldoet aan de voorwaarden om beroep te kunnen doen op een vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon heeft recht op dezelfde middelen als een provincieraadslid. Hij heeft ook dezelfde verplichtingen, bijvoorbeeld inzake geheimhouding, maar hij moet geen eed afleggen. Ten slotte bepaalt het nieuwe artikel 68bis van het Provinciedecreet dat hij « voor elke vergadering » recht heeft op « presentiegeld onder dezelfde voorwaarden als een provincieraadslid ».

(artikel 68bis van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 41 van het wijzigingsdecreet)

d) Tucht mandatarissen

Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat bij de schorsing of afzetting van een gedeputeerde diezelfde persoon gedurende twee jaar geen mandaat van gedeputeerde meer kan uitoefenen en ook geen voorzitter van een provincieraad kan worden gedurende twee jaar.

(artikel 69 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 42 van het wijzigingsdecreet)

2. PERSONEEL

2.1. Organogram van de provinciale diensten

Aan de bestaande tekst van artikel 73 van het Provinciedecreet, met de bepaling dat de provincieraad een organogram moet opstellen dat de organisatiestructuur van de provinciale diensten en de gezagsverhoudingen aangeeft, werd nu toegevoegd dat de raad in het organogram ook de functies moet aanduiden waaraan het lidmaatschap van het managementteam is verbonden. Dit is in zekere zin een herhaling van een overeenkomstige bepaling in artikel 92 van het Provinciedecreet, waar ook al werd bepaald dat het managementteam niet alleen bestaat uit de provinciegriffier en de financieel beheerder, maar ook uit de personeelsleden die andere functies vervullen waaraan het organogram het lidmaatschap van het managementteam verbindt.

(artikel 73 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 46 van het wijzigingsdecreet)

2.2. Daden van koophandel

De provinciegriffier en de financieel beheerder mochten, volgens het bestaande artikel 77 van het Provinciedecreet, noch zelf, noch door een tussenpersoon enige daad van koophandel stellen.

Bij een zeer strikte interpretatie van de tekst bleek dat voor problemen te kunnen zorgen. Voortaan wordt het strikte verbod opgeheven voor daden van koophandel in het kader van een voorgedij, een curatele over onbekwamen of in het kader van opdrachten die in naam van de provincie in private ondernemingen of verenigingen worden uitgevoerd.

(artikel 77 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 47 van het wijzigingsdecreet)

2.3. De vervanging van de provinciegriffier en de financieel beheerder

De bestaande regeling bepaalde dat de raad bevoegd was om een waarnemer aan te duiden bij afwezigheid of verhinderd. In spoedeisende gevallen werd de deputatie bevoegd gemaakt, mits bekrachtiging van de aanstelling door de provincieraad tijdens de eerstvolgende raadszitting.

Aan die regeling wordt nu toegevoegd dat een « gewettigd » afwezige provinciegriffier of financieel beheerder tijdens de eerste drie dagen van zijn afwezigheid ook eventueel zelf een vervanger kan aanduiden, voor een, eenmaal verlengbare, periode van maximum zestig dagen. Het moet dan wel gaan om een door de provincieraad erkende plaatsvervanger.

De duur van de periode waarbinnen er eventueel ook helemaal geen vervanger kan worden aangesteld tijdens een afwezigheid van de provinciegriffier of de financieel beheerder wordt van drie maanden verlengd tot honderdtwintig dagen.

(artikel 78 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 48 van het wijzigingsdecreet)

2.4. Voorwaarden waaraan een waarnemend provinciegriffier of een waarnemend financieel beheerder moeten voldoen

Zoals voorheen moeten de waarnemers in principe voldoen aan de « voorwaarden voor de uitoefening van het ambt dat zij waarnemen ». Voor alle duidelijkheid wordt hier nu uitdrukkelijk aan toegevoegd dat dit niet betekent dat de waarnemer al moet geslaagd zijn voor een aanwervings- of bevorderingsprocedure en moet opgenomen zijn in een wervings- of bevorderingsreserve voor de waargenomen functie.

Van de algemene regel dat een waarnemer moet voldoen aan alle voorwaarden voor de uitoefening van het ambt dat hij waarneemt, kan slechts worden afgeweken als er bij de provincie geen personeelslid is dat aan alle voorwaarden voldoet. Die afwijkingmogelijkheid is bovendien in de tijd beperkt tot maximaal zes maanden, eenmaal verlengbaar met een termijn van maximaal zes maanden. Deze afwijking is niet mogelijk voor een tijdelijke aanwerving.

(artikel 79 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 49 van het wijzigingsdecreet)

2.5. Termijn voor de aanstelling van een nieuwe provinciegriffier of financieel beheerder

De oorspronkelijke termijn van zes maanden om het vacant geworden ambt opnieuw in te vullen kan voortaan eenmaal verlengd worden met maximaal zes maanden, op voorwaarde echter dat op het einde van de eerste termijn van zes maanden de wervings- en/of bevorderingsprocedure is opgestart of als een intussen al afgewerkte procedure geen geslaagde kandidaat heeft opgeleverd.

(artikel 80 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 50 van het wijzigingsdecreet)

2.6. Een provinciegriffier kan niet tegelijkertijd vakbondsafgevaardigde zijn

Aan artikel 82 van het Provinciedecreet werd de bepaling toegevoegd dat de provinciegriffier voortaan geen vakbondsafgevaardigde kan zijn in het provinciebestuur of de instellingen die van dat provinciebestuur afhangen.

(artikel 82 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 51 van het wijzigingsdecreet)

2.7. Het begrip dagelijks personeelsbeheer

De provinciegriffier is volgens artikel 83 van het Provinciedecreet bevoegd voor het dagelijks personeelsbeheer, maar bepaalt niet zelf wat moet worden verstaan onder dagelijks personeelsbeheer. Dat is een bevoegdheid die de raad toekomt.

Voortaan wordt dat zeer uitdrukkelijk zo bepaald in artikel 83 van het Provinciedecreet. In artikel 43, § 2, 24°, van het Provinciedecreet werd bovendien de bevoegdheid om te bepalen wat onder het begrip dagelijks personeelsbeheer moet worden verstaan ook opgenomen in de lijst van de niet (aan de deputatie) delegerbare bevoegdheden van de raad.

(artikel 83 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 52 van het wijzigingsdecreet)

Pro memorie wordt er aan herinnerd dat de provinciegriffier de uitoefening van het dagelijks personeelsbeheer ook kan toevertrouwen aan bepaalde leidinggevende personeelsleden, van wie de functies zijn aangegeven in het organogram (artikel 88 van het provinciedecreet). Van dat laatste artikel werd de formulering ook aangepast.

(artikel 88 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 54 van het wijzigingsdecreet)

2.8. De samenstelling van het managementteam

De gedeputeerde met de hoogste rang kan voortaan altijd zetelen in het managementteam. Hij kan ook een andere gedeputeerde aanduiden om hem te vervangen.

(artikel 92 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 58 van het wijzigingsdecreet)

2.9. De leden van het managementteam en hun aanstellende overheid

De provincieraad is altijd de aanstellende overheid ten aanzien van de provinciegriffier en de financieel beheerder (art. 43, § 2, 7°, van het Provinciedecreet). Voor de andere leden van het managementteam is de raad eveneens de aanstellende overheid (art. 92 van het Provinciedecreet), maar die bevoegdheid kan de raad delegeren aan de deputatie (art. 43, § 1, van het Provinciedecreet). De deputatie kan die bevoegdheid niet verder delegeren aan de provinciegriffier (art. 58, tweede lid, van het Provinciedecreet).

(artikel 92, vierde lid van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 58 van het wijzigingsdecreet)

2.10. Interne controle

In art. 96, § 1, eerste lid, van het Provinciedecreet werd de nuancering aangebracht dat alleen het « algemene kader » van het interne controlesysteem onderworpen is aan de goedkeuring van de provincieraad. Wat precies als kader wordt aangezien, wordt door de provincieraad zelf bepaald zonder evenwel te vervallen in stijffiguren of zich te beperken tot verwijzingen naar controlemodellen (bv COSO-model).

(artikel 96, § 1, eerste lid, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 60 van het wijzigingsdecreet)

2.11. De rechtspositie van het personeel van de provinciale onderwijsinstellingen

Voor alle personeelsleden die werken in een provinciale onderwijsinstelling kan worden afgeweken van de rechtspositieregeling voor het andere provinciepersoneel. De afwijkingen kunnen niet willekeurig gebeuren, maar moeten in overeenstemming zijn met de regelingen voor de onderwijssector. Deze bepaling bestond, maar was qua terminologie beperkt tot het provinciaal onderwijzend personeel. Deze niet altijd even gemakkelijk interpreteerbare beperking valt dus weg.

(artikel 98, tweede lid, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 61 van het wijzigingsdecreet)

2.12. De eedaflegging

De eed wordt in principe afgelegd in handen van een gedeputeerde aangeduid door de deputatie of in handen van de provinciegriffier. De provinciegriffier kan zijn bevoegdheid delegeren aan een ambtenaar die lid is van het managementteam.

(artikel 102 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 63 van het wijzigingsdecreet)

2.13. Uitbreiding van de bestaande deontologische verbodsbepalingen

Er werd uitdrukkelijk toegevoegd dat de personeelsleden geen vergoedingen, wedden, toelagen, presentiegelden of andere tegenprestaties mogen ontvangen van de rechtspersonen waarin zij de provincie vertegenwoordigen.

Een aantal verbodsbepalingen in artikel 27 en artikel 30 van het Provinciedecreet, die van toepassing zijn op de raadsleden, worden ook van toepassing gemaakt op alle personeelsleden. De personeelsleden mogen dus onder meer niet deelnemen aan de bespreking van aangelegenheden waarin zij of bepaalde bloed- of aanverwanten een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. De personeelsleden mogen verder onder meer noch rechtstreeks of onrechtstreeks overeenkomsten sluiten, noch deelnemen aan overheidsopdrachten, ten behoeve van de provincie of van een provinciaal extern verzelfstandigd agentschap.

(artikel 106 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 64 van het wijzigingsdecreet)

2.14. De ombudsman

In een aantal artikelen wordt voortaan uitdrukkelijk melding gemaakt van de ombudsman, zonder dat dit betekent dat elke provincie zelf een ombudsman moet in dienst hebben. De ombudsdienst kan op basis van artikel 191, § 2, van het Provinciedecreet op twee verschillende manieren worden georganiseerd (zie punt 4.1.).

Als de provincie zelf een functie van ombudsman instelt, dan is de raad altijd de aanstellende overheid voor de ombudsman (art. 43, § 2, 7°, van het Provinciedecreet). Dit moet de onafhankelijkheid van de ombudsman waarborgen. De evaluatie van die ombudsman gebeurt dan bijna op dezelfde wijze als de evaluatie van de provinciegriffier en de financieel beheerder. Het voor de provinciegriffier en de financieel beheerder verplichte extern rapport en verslag van de deputatie zijn niet vereist voor de ombudsman.

(artikel 111, tweede lid, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 65 van het wijzigingsdecreet)

2.15. Tuchtprocedure ten aanzien van de statutaire personeelsleden

Aan de bestaande tuchtregeling werd een zeer beperkt aantal inhoudelijke wijzigingen aangebracht. Zoals voorheen zijn de hoorzitting van het betrokken personeelslid en de zittingen waarop de getuigen worden gehoord niet openbaar, tenzij het betrokken personeelslid er zelf om verzoekt. Voortaan kan een getuige echter zelf toch de beslotenheid van zijn getuigenverhoor vragen, ook als het personeelslid de openbaarheid heeft gevraagd.

(artikel 123 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 70 van het wijzigingsdecreet)

De Beroepscommissie voor tuchtzaken wordt voortaan uitdrukkelijk verplicht om de datum, waarop ze het tuchtdossier heeft ontvangen van het bestuur, mee te delen aan de tuchtverheid en aan de indiener van het beroep.

(artikel 138 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 73 van het wijzigingsdecreet)

3. PLANNING EN FINANCIËEL BEHEER

3.1. Het budget

Voor de budgetwijziging is decretaal vastgelegd dat de toezending van het ontwerp van budgetwijziging aan de leden van de provincieraad gebeurt uiterlijk samen met de agenda van de vergadering waarop het wordt besproken. De agenda moet uiterlijk acht dagen op voorhand toegestuurd worden. De regels over de manier van stemmen die gelden voor het budget, gelden ook voor een budgetwijziging.

(artikel 150 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 80 van het wijzigingsdecreet).

Het gewijzigde artikel 151 van het Provinciedecreet inzake de interne kredietaanpassingen treedt in werking op 1 juli 2009 (artikel 81, van het wijzigingsdecreet).

Hiermee samenhangend wordt ook het gewijzigde artikel 150 van het Provinciedecreet inzake de budgetwijzigingen, in werking gesteld. Tengevolge hiervan wordt artikel 15 van het koninklijk besluit van 2 juni 1999 houdende de algemene regeling van de provinciale boekhouding (hierna het ARPB genoemd), met betrekking tot de begrotingswijziging, vervangen.

Artikel 3 van het inwerkingtredingsbesluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 dat de interne kredietaanpassingen definieert vervangt in het ARPB artikel 15. Deze uitvoeringsbepaling bevat de voorwaarden waaronder de deputatie kan beslissen over de interne kredietaanpassingen. Hiermee bakent de Vlaamse Regering dus de bevoegdheid af inzake kredietaanpassingen tussen de deputatie en de provincieraad.

Interne kredietaanpassingen mogen niet verward worden met artikel 10 van het ARPB inzake kredietbeperking dat onverminderd van kracht blijft. Met de toepassing van artikel 10 worden er immers geen kredieten verschoven maar wordt enkel de grens bepaald van het totaal aan kredieten dat niet mag overschreden worden.

Artikel 148 van het Provinciedecreet wordt in werking gesteld. Dit betreft de bepaling dat een provincie enkel kan beschikken over voorlopige kredieten tot het budget van de provincie is vastgesteld. De voorwaarden waaronder de grenzen waarbinnen de provincie kan beschikken over voorlopige kredieten zijn bepaald in artikel 14 van het ARPB.

3.2. Budgethouderschap

3.2.1. Bevoegdheden van de budgethouder inzake overheidsopdrachten

Volgens artikel 156 van het Provinciedecreet is de budgethouder bevoegd voor het aangaan van de verbintenissen, overeenkomstig het hem toevertrouwde budget. Tot op heden was hij uitdrukkelijk bevoegd voor het voeren van de procedures voor opdrachten van aanneming van werken, leveringen of diensten en het toewijzen van de opdrachten. Voortaan is de budgethouder (in voorkomend geval binnen de perken van de delegatie) ook uitdrukkelijk bevoegd voor het bepalen van de wijze van gunnen en het vaststellen van de voorwaarden, behalve in de gevallen dat de opdracht niet behoort tot het dagelijks bestuur en niet nominatief in het budget is opgenomen.

Bij het verlenen van delegatie in het kader van artikel 58, eerste en derde lid, van het Provinciedecreet moeten de deputatie en de provinciegriffier rekening houden met de delegaties die werden toegekend in het kader van budgethouderschap, zodat er hierover geen bevoegdheidsconflict kan optreden.

De nieuwe paragraaf 1/1 van artikel 156 van het Provinciedecreet stelt dat bij het vaststellen van de voorwaarden en de wijze van gunnen, de provincieraad of de deputatie kan bepalen dat indien een opdracht van aanneming van werken, leveringen of diensten waarvoor de raming paste binnen het voorziene budget, bij raadpleging van de mededinging het voorziene budget blijkt te overschrijden, de opdracht kan toegewezen worden mits de deputatie beslist de noodzakelijke verhoging van het betrokken krediet ter goedkeuring voor te leggen aan de provincieraad bij de eerstvolgende budgetwijziging. Deze bepaling is geen vrijgeleide voor kredietoverschrijding en dus moet er met deze mogelijkheid zeer omzichtig omgesprongen worden.

De budgetwijziging of interne kredietaanpassing moet wel gebeuren tijdens het lopende financiële boekjaar en niet in het volgende financiële boekjaar. Budgetten zijn immers projecties van de ingeschatte uitgaven en ontvangsten.

Deze nieuwe bepaling geeft dus enige bijkomende flexibiliteit aan de budgethouder om de gunningprocedure verder te zetten.

(artikel 156 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 85 van het wijzigingsdecreet).

3.2.2. Verantwoordelijkheden van de budgethouder

Overeenkomstig artikel 152 van het Provinciedecreet mag een verbintenis alleen maar door de bevoegde budgethouder worden aangegaan op grond van een goedgekeurde post die voorkomt op het budget of op grond van een voorlopig krediet.

Op basis van de wijziging aan dit artikel zijn voortaan ook de leden van de provincieraad uitdrukkelijk persoonlijk verantwoordelijk indien ze in strijd hiermee verbintenissen aangaan.

(artikel 152 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 82 van het wijzigingsdecreet).

Wat de ontvangstencyclus betreft, wordt nu duidelijker gesteld dat de budgethouder niet alleen verantwoordelijk is voor de facturatie van de opbrengsten maar voor alle te ontvangen bedragen die betrekking hebben op het hem toevertrouwde budget.

(artikel 156, § 3, van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 85 van het wijzigingsdecreet).

3.3. Het voorafgaand visum

3.3.1. Toepassingsgebied

Het Provinciedecreet bepaalt in artikel 156, § 2, voortaan uitdrukkelijk dat enkel de voorgenomen financiële verbintenissen die resulteren in een netto-uitgaande kasstroom, onderworpen zijn aan een voorafgaand visum van de financieel beheerder. De roerende voorheffing die verschuldigd is op intresten bijvoorbeeld, is geen netto-uitgaande kasstroom en is bijgevolg niet aan het voorafgaand visum van de financieel beheerder onderworpen. De vroegere formulering kon de indruk wekken dat ook de inkomende kasstromen aan het voorafgaand visum onderworpen waren, wat niet de bedoeling van de decreetgever was.

(artikel 156, § 2, van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 85, 3°, van het wijzigingsdecreet).

3.3.2. Delegatiemogelijkheid

De provincieraad kan nu, op eensluidend voorstel van de financieel beheerder, de bevoegdheid tot het toekennen van het voorafgaand visum delegeren aan een of meer personeelsleden, die werken onder de verantwoordelijkheid van de financieel beheerder. Er moet hierbij uiteraard aandacht worden besteed aan de functiescheiding.

(artikel 156 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 85, 5°, van het wijzigingsdecreet).

3.3.3. Vrijstelling van visum

De provincieraad kan binnen de perken die vastgelegd zijn door de Vlaamse Regering en na advies van de financieel beheerder, bepaalde categorieën van verrichtingen uitsluiten van de visumverplichting. De Vlaamse Regering heeft deze perken gevoelig gewijzigd.

De categorieën die kunnen uitgesloten worden, zijn nu terug te vinden in artikel 4 van het inwerkingtredingsbesluit dat een artikel 52*bis* invoegt in het ARPB. Artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 wordt dus opgeheven.

(artikel 156, § 2, van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 85, 5°, van het wijzigingsdecreet).

3.3.4. Weigering visum

Als de financieel beheerder, bij gemotiveerde beslissing, aan een door een budgethouder voorgenomen verbintenis weigert zijn visum te verlenen, kan de deputatie op eigen verantwoordelijkheid viseren. De deputatie kan de weigering door de financieel beheerder voortaan ook overrulen bij onvoldoende krediet.

(artikel 157 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 86 van het wijzigingsdecreet).

3.4. Financiële verrichtingen

3.4.1. Kas- en provisieverrichtingen

1) Kasverrichtingen

Het Provinciedecreet bepaalt in artikel 159, § 1, vierde lid, dat voortaan de deputatie, met uitsluiting van de financieel beheerder, een of meer personeelsleden kan aanduiden die verantwoordelijk zijn voor de kasverrichtingen. Bij gebrek aan aanwijzing door de deputatie is de provinciegriffier verantwoordelijk voor de kasverrichtingen.

(artikel 159 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 88, 4°, van het wijzigingsdecreet).

Niettegenstaande de financieel beheerder niet belast kan worden met de kasverrichtingen, blijft hij wel bevoegd voor het verlenen van kwijting. Dat is een logisch gevolg van zijn verantwoordelijkheid inzake het debiteurenbeheer.

(artikel 159 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 88, 3°, van het wijzigingsdecreet).

Personeelsleden belast met de kas zijn rekenplichtig binnen de grenzen van de aan hun toevertrouwde bevoegdheid.

(artikel 159 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 88, 5°, van het wijzigingsdecreet).

De deputatie kan nu ook, op eigen verantwoordelijkheid, bevelen om een betaling via de kas uit te voeren als deze zou geweigerd zijn. Voorheen was dit enkel mogelijk als de provinciegriffier of een door hem met betalingsverrichtingen belast personeelslid weigerde om een betalingsopdracht aan een financiële instelling te ondertekenen.

(artikel 159 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 88, 6°, van het wijzigingsdecreet).

2) Provisieverrichtingen

Bepaalde betalingen gebeuren via een provisie. Om nieuwe technologieën niet in de weg te staan, wordt aanvaard dat ook in uitzonderlijke gevallen girale betalingen mogelijk zijn. Deze mogelijkheid doet geen afbreuk aan het principe dat de betaling via een provisierekening enkel mogelijk is indien een betaling via het gewone betalingscircuit niet mogelijk is.

3.4.2 Opeisbare schulden

De nieuwe paragraaf 3 van artikel 159 van het Provinciedecreet (artikel 88, 7°, van het wijzigingsdecreet) legt opnieuw een decretale basis voor de zogenaamde ambtshalve uitgaven. Tengevolge hiervan is een gedeeltelijke opheffing noodzakelijk van artikel 113 van de Provinciewet.

Artikel 5 van het inwerkingtredingsbesluit vervangt artikel 65 van het ARPB. In dit artikel worden de personen opgesomd wiens opeisbare schulden in mindering kunnen worden gebracht van de rekeningen van de provincie. Bepaalde afnamen zijn onderworpen aan specifieke voorwaarden.

Hoewel deze opeisbare schulden ambtshalve in mindering kunnen worden gebracht van de rekeningen van de provincie en de provinciegriffier op dat moment dus geen wettelijkheidscontrole kan uitvoeren, betekent dit niet dat de interne controle op deze uitgaven mag verwaarloosd worden. Voor deze uitgaven moet nog steeds het nodige krediet opgenomen worden in het budget.

Uiteraard is het noodzakelijk dat de bedragen die in mindering werden gebracht van de rekeningen grondig gecontroleerd worden op hun correctheid.

3.4.3. Invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen

De in artikel 90, tweede lid, van het Provinciedecreet opgenomen regeling betreffende het eventueel uitvaardigen van een dwangbevel is verduidelijkt en uitgebreider en nauwkeuriger uitgewerkt.

(art. 56, 2°, van het wijzigingsdecreet)

Het dwangbevel betreft de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen, waarbij dit begrip ruimer moet worden begrepen dan het invorderen van retributies. Ook voor bijvoorbeeld huurgelden en pachten en op het eigendomsrecht gevestigde inkomsten (bv. de verkoop van roerende goederen), enz ... kan dit dwangbevel worden gehanteerd en kunnen derhalve niet-fiscale schuldvorderingen op de in dit artikel voorgeschreven wijze worden ingevorderd.

Deze regeling kan echter geen toepassing vinden in geval van toepassing van de wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning en op de aanwending van sommige toelagen.

Om de burger te beschermen tegen dit dwangbevel wordt in een uitvoerbaarverklaring voorzien, zoals dat overigens het geval is in gelijkaardige regelgevingen.

Dit dwangbevel kan bestreden worden bij middel van het aantekenen van een oneigenlijk verzet, dat een behandeling van de grond van de zaak mogelijk maakt. In dit verband kan worden gesteld dat de uitvoerbare kracht van het dwangbevel in alle gevallen geschorst wordt. Zodoende wordt aan de rechtsonderhorige geen enkel rechtsmiddel ontnomen.

3.5. Rapportering

Voortaan bepaalt het Provinciedecreet dat de tussentijdse financiële rapportering minimaal slechts jaarlijks moet gebeuren. Dit is een versoepeling t.o.v. de vroegere bepalingen.

Om een goede beheerscontrole mogelijk te maken zal deze minimale frequentie uiteraard niet volstaan. In de afsprakennota die opgemaakt wordt tussen de provincieraad en de provinciegriffier kan een meer passende frequentie worden afgesproken.

(de artikelen 161 tot en met 164 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij de artikelen 89 tot en met 92 van het wijzigingsdecreet).

4. Participatie van de burger

4.1. Klachtenbehandeling

Het principe blijft behouden dat elke provincie een ombudsdienst kan oprichten in eigen beheer of via een overeenkomst met de Vlaams Ombudsdienst.

Deze laatste bepaling werd aangepast. De zinsnede waarin stond dat de modaliteiten nader zouden bepaald worden, werd geschrapt.

(artikel 191 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 105 van het wijzigingsdecreet)

Over de functie van ombudsman werd in punt 2.14 al toelichting gegeven.

4.2. Voorstellen van burgers

Het formulier moet aangetekend worden bezorgd aan de provincie en niet zoals voorheen aan de deputatie.

(artikel 193ter van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 106 van het wijzigingsdecreet)

4.3. Verzoekschriften

Er wordt vermeld dat verzoekschriften schriftelijk bij de organen van de provincie moeten worden ingediend. Voorheen werd expliciet vermeld dat deze moesten ingediend worden bij de provincieraad. Artikel 28 van de Grondwet waarborgt immers het petitiericht ten opzichte van alle openbare overheden en dus niet alleen ten opzichte van de provincieraad maar ook ten opzichte van de andere organen van de provincie, zoals aan de voorzitter van de provincieraad, deputatie, provinciegouverneur, provinciegriffier, die in bepaalde aangelegenheden als overheid optreden.

Hieruit volgt dan ook dat de verzoeker (of de eerste ondertekenaar) gehoord kan worden door een orgaan van de provincie. Er wordt dus niet meer in bijzonder vermeld dat dit dient te gebeuren door de provincieraad of een provincieraadscommissie.

(artikel 194 en 195 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 108 en 109 van het wijzigingsdecreet)

4.4. De provinciale volksraadpleging

1) Volmacht

Een regeling voor het geven van volmachten wordt expliciet voorzien.

(artikelen 205bis van het Provinciedecreet, ingevoegd door artikel 110 van het wijzigingsdecreet)

2) Raad voor Verkiezingsbetwistingen

De Raad voor Verkiezingsbetwistingen doet uitspraak over geschillen betreffende de stemopneming vermeld in artikel 205 aan het Provinciedecreet. Er kan pas tot stemopneming worden overgegaan als een bepaald minimum aantal inwoners aan de raadpleging heeft deelgenomen. Tegen de uitspraken van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen is opnieuw beroep mogelijk bij de Raad van State.

(artikel 211bis van het Provinciedecreet, ingevoegd door artikel 112 van het wijzigingsdecreet)

5. Provinciale verzelfstandigde agentschappen

5.1. De provinciale intern verzelfstandigde agentschappen

De wijzigingen hebben betrekking op de taken van het hoofd van een provinciaal intern verzelfstandigd agentschap (hierna IVA genoemd).

Het hoofd van een IVA is nu niet meer bevoegd voor de gerechtelijke vertegenwoordiging, dat wil zeggen de vertegenwoordiging voor de rechtbank of een rechtscollege.

(artikel 215, § 3, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 113 van het wijzigingsdecreet)

Het hoofd van het agentschap is budgethouder voor het budget van de IVA en hij kan deze bevoegdheid nog steeds delegeren aan andere personeelsleden binnen de grenzen bepaald in de beheersovereenkomst. De betrokken personeelsleden kunnen de aan hen gedelegeerde bevoegdheid niet weigeren als hun functieomschrijving erin voorziet.

Er wordt opgemerkt dat de provincieraad kan beslissen dat de IVA's een beroep kunnen doen op saldobudgettering. De Vlaamse Regering kan hiervoor de voorwaarden bepalen.

Tot zolang de Vlaamse Regering geen ander saldo bepaald heeft, wordt onder saldobudgettering maximaal verstaan dat het saldo tussen de uitgaven en ontvangsten niet mag toenemen in de veronderstelling dat het saldo wordt bepaald door het totaal van de uitgaven verminderd met het totaal van de ontvangsten (ontvangsten ingevolge het opnemen van leningen die niet goedgekeurd werden door de provincieraad niet meegerekend). Het saldo wordt apart bepaald voor de exploitatie en de investeringen. In geval van saldobudgettering zijn de uitgaven ook beperkt tot de gerealiseerde ontvangsten.

Er werd een § 2/1 toegevoegd die bepaalt dat de provincieraad in afwijking van artikel 159 van het provinciedecreet kan beslissen dat de tweede handtekening op de betalingsopdracht geplaatst wordt door een door haar aangeduid personeelslid. Als er gewerkt wordt met bankrekeningen die alleen voor het IVA dienstig zijn, betekent het dat het aangeduide personeelslid ook verantwoordelijk is voor het thesauriebeheer van die rekeningen.

(artikel 218, § 2, § 2/1 en 3, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 114 van het wijzigingsdecreet)

5.2. De provinciale extern verzelfstandigde agentschappen

1. Gemeenschappelijke bepalingen

De onverenigbaarheden werden aangepast.

De decreetgever had met de bepaling, zoals die tot voor de wijziging door het wijzigingsdecreet was opgenomen, enkel tot doel te vermijden dat personeelsleden of bestuurders van commerciële ondernemingen zouden kunnen zetelen in de raad van bestuur van een agentschap dat gelijkaardige activiteiten ontwikkelt. Voor personen die actief zijn in de non-profit sector (cultuur, sport, ...) leidde de oorspronkelijke bepaling echter tot problemen omdat ze verhindert dat bestuurders of werknemers van bijvoorbeeld die sportverenigingen of culturele organisaties in een provinciaal agentschap konden zetelen. Het zijn nochtans vaak die mensen die voor het bestuur van een provinciaal agentschap een grote meerwaarde betekenen. Aangezien in de niet-commerciële sector het risico op belangvermenigging bovendien veel geringer is, werd deze bepaling aangepast. Er wordt nu bepaald dat enerzijds personen die op commerciële wijze of met een winstoogmerk activiteiten uitoefenen in dezelfde beleidsdomeinen als het agentschap en waarin het agentschap niet deelneemt, en anderzijds de werknemers en leden van een bestuurs- of controleorgaan van die personen, niet kunnen worden voorgedragen of aangewezen als vertegenwoordiger of bestuurder in een provinciaal extern verzelfstandigd agentschap.

(artikel 223, 3°, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 116 van het wijzigingsdecreet)

2. Het autonoom provinciebedrijf

1) Samenstelling raad van bestuur

Het is nog steeds zo dat elke fractie minstens één lid in de raad van bestuur kan aanduiden (er wordt niet meer gesproken over voordragen). Op die manier is elke fractie vertegenwoordigd in de raad van bestuur. De overige leden van de raad van bestuur worden als volgt aangeduid :

- eerst wordt het aantal leden evenredig verdeeld onder de fracties die deel uitmaken van de deputatie en de fracties die geen deel uitmaken van de deputatie;
- vervolgens gebeurt er telkens een evenredige verdeling over de fracties die deel uitmaken van de deputatie en over de fracties die geen deel uitmaken van de deputatie.

Als de gewaarborgde vertegenwoordiging echter afbreuk zou doen aan de mogelijkheid voor de fracties die vertegenwoordigd zijn in de deputatie om minstens de helft van de leden van de raad van bestuur aan te duiden, worden de leden aangeduid op volgende wijze :

- eerst wordt het aantal leden evenredig verdeeld onder de fracties die deel uitmaken van de deputatie en de fracties die geen deel uitmaken van de deputatie;
- vervolgens gebeurt er telkens een evenredige verdeling van de toegekende zetels over de fracties die deel uitmaken van de deputatie en over de fracties die geen deel uitmaken van de deputatie.

Ten hoogste twee derde van de leden mag van hetzelfde geslacht zijn. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan op basis van de aangeduide kandidaten, geldt de vereiste van de hiervoor vermelde maximale twee-derde-regel zowel voor de fracties die deel uitmaken van de deputatie als voor de fracties die geen deel uitmaken van de deputatie. Als aan die vereiste niet wordt voldaan, duiden de grootste fracties in afnemende volgorde het lid van het andere geslacht aan totdat voldaan is aan de vereiste dat maximum twee derde van de leden van de raad van bestuur van hetzelfde geslacht mag zijn.

Om verwarring te vermijden over deze aanduiding door de grootste fracties, is het nuttig hierbij een voorbeeld te geven. Indien er drie fracties (= groep A) tot de deputatie behoren en twee fracties (= groep B) niet tot de deputatie behoren (en niet gezamenlijk aan de gendervertegenwoordiging voldaan wordt), moeten zowel groep A als groep B zorgen dat voldaan is aan de een-derde-twee-derde-regel (de zogenaamde gendervertegenwoordiging). Binnen elke groep (A én B) moet niet alleen de grootste fractie personen van het andere geslacht leveren tot voldaan is aan die vereiste maar moeten ook de andere fracties personen van het andere geslacht leveren in afnemende volgorde van grootte.

Concreet betekent dit dat binnen de groep B, die een partij x en een partij z omvat, eerst de grootste fractie een persoon van het andere geslacht zal moeten leveren. Indien dan nog niet voldaan is aan die vereiste, zal de andere fractie ook een persoon van het andere geslacht moeten leveren, enzovoort.

Het is zo dat de raden van bestuur die al zijn samengesteld voor de inwerkingtreding van dit artikel, kunnen blijven zetelen tot ze moeten worden vernieuwd.

(artikel 229, § 2, van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 117 van het wijzigingsdecreet)

2) Verbodsbepalingen

De verbodsbepalingen voor een bestuurder worden in overeenstemming gebracht met artikel 27 van het Provinciedecreet. Zo worden de volgende bepalingen aangepast :

- het verbod om aanwezig te zijn bij de bespreking en de stemming over aangelegenheden waarin er een rechtstreeks belang is;
- het verbod om, rechtstreeks of onrechtstreeks, een overeenkomst te sluiten.

(artikel 229, § 4, van het Provinciedecreet, gewijzigd bij artikel 117 van het wijzigingsdecreet)

3) Boekhouding, inventaris en jaarrekening

In de autonome provinciebedrijven die onderworpen zijn aan de bepalingen van het Wetboek Vennootschappen (Boek IV, Titel VII), zal de boekhouding gevoerd worden en de inventaris en de jaarrekening opgesteld worden volgens de regels die volgen uit de artikelen 92 tot en met 96 van het Wetboek van Vennootschappen en uit het Koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen. De Vlaamse Regering kan aanvullende regels opleggen voor het voeren van de boekhouding en het opstellen van de jaarrekening.

Hierdoor wordt een afwijkende regeling voorzien inzake boekhouding, inventaris en jaarrekening voor de autonome provinciebedrijven die als « onderneming » beschouwd worden op grond van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen.

Subsidiërende of erkennende overheden leggen soms eigen specifieke boekhoud- en rapporteringsregels op. Om te vermijden dat autonome provinciebedrijven twee volwaardige boekhoudingen zouden moeten voeren en twee jaarrekeningen zouden moeten opstellen, moet de mogelijkheid geboden worden om hen vrij te stellen van het voeren van een boekhouding volgens de provinciale boekhoudregels.

Niet elk boekhoudsysteem kan echter als evenwaardig beschouwd worden. In plaats van een algehele vrijstelling te verlenen aan de autonome provinciebedrijven die ook nog onderworpen zijn aan een ander boekhoud- en rapporteringsstelsel, wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid toegekend om hen vrijstelling te verlenen van het voeren van de provinciale boekhouding.

In functie van het verlenen van deze vrijstelling zal de Vlaamse Regering oordelen of de sectorale boekhoud- en rapporteringsregels evenwaardig zijn met deze opgelegd aan de provinciebesturen op basis van het provinciedecreet.

De Vlaamse Regering kan deze vrijstelling verlenen aan alle autonome provinciebedrijven gezamenlijk die onderworpen zijn aan een welbepaalde sectorale boekhoudwetgeving. Als de Vlaamse Regering het nodig acht, kan zij aan deze autonome provinciebedrijven bijkomende verplichtingen opleggen inzake de boekhouding of inzake rapportering over provinciale aspecten van het gevoerde beleid.

Aangezien de autonome provinciebedrijven die onderworpen zijn aan de vennootschapsboekhouding door het nieuwe tweede lid al vrijgesteld zijn van het voeren van de provinciale boekhouding, moet de Vlaamse Regering aan deze autonome provinciebedrijven uiteraard geen vrijstelling meer toekennen.

Het begrip « wet », in de zin van het nieuw ontworpen derde lid, dient in de materiële betekenis te worden begrepen, en bevat dus ook decreten en uitvoeringsbesluiten.

De raad van bestuur moet nu jaarlijks en uiterlijk op 31 mei (in plaats van op 30 maart) de jaarrekening van het voorbije boekjaar ter goedkeuring voorleggen aan de provincieraad. De datum 30 maart bleek in praktijk immers niet altijd haalbaar.

(artikel 236 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 119 van het wijzigingsdecreet)

3. Het provinciaal extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm

De regels die gelden bij de voordracht door de provincie van de leden van de raad van bestuur, worden aangepast. Het is nog steeds zo dat de voordracht voor elke fractie een vertegenwoordiging waarborgt maar hier worden nog een aantal regels aan toegevoegd zoals die ook gelden voor de samenstelling van de raad van bestuur van het autonoom provinciebedrijf. Voor een nadere toelichting hieromtrent kan dan ook verwezen worden naar de hierboven vermelde uiteenzetting (punt 1) Samenstelling raad van bestuur van punt 2).

(artikel 239 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 120 van het Provinciedecreet)

6. Bestuurlijk toezicht

6.1. Algemene bepalingen

1) Kennisgevingen

Alle kennisgevingen of verzendingen tussen de provincieoverheid en de toezichthoudende overheid worden aangetekend verstuurd of afgegeven tegen een gedateerd ontvangstbewijs. Zo krijgt de kennisgeving een vaste datum. De bepaling dat de kennisgeving aan de provincieoverheid, naargelang het geval, gericht wordt aan de provinciegriffier of aan de raad van bestuur van het autonoom provinciebedrijf, werd geschrapt. Dit leidde in de praktijk immers tot onduidelijkheden, onder meer voor dossiers die in de marge van het toezicht vielen. Hieruit volgt dus dat de gewone regeling met betrekking tot de briefwisseling geldt.

Voor de toepassing van de titel met betrekking tot het bestuurlijk toezicht wordt een aangetekende zending gelijkgesteld met een afgifte tegen ontvangstbewijs. Als er dus wordt gesproken over verzending of kennisgeving, kan dit zowel betrekking hebben op een aangetekende verzending als op een afgifte tegen een gedateerd ontvangstbewijs.

(artikel 244 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 122 van het wijzigingsdecreet)

2) Berekening toezichtstermijn

Ook hier moet rekening worden gehouden met de toevoeging door het wijzigingsdecreet van de zogenaamde decretale feestdagen, naast de wettelijke feestdagen.

(artikel 244 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 122 van het wijzigingsdecreet)

6.2. Algemeen bestuurlijk toezicht

1) Openbaarmaking van de lijst met beknopte omschrijving van de besluiten provincieraad

De lijst met de beknopte omschrijving van de besluiten van de provincieraad liggen nu gedurende minimum twintig dagen (voorheen tien dagen) vanaf de dag van de verzending aan de Vlaamse Regering ter inzage van het publiek. Op die manier hebben burgers een langere termijn om de documenten te raadplegen.

(artikel 245, § 2, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 123 van het wijzigingsdecreet)

2) Inzendingsplichtige besluiten

De lijst van de inzendingsplichtige besluiten wordt aangepast en uitgebreid. Zo moet er nu ook een kopie van de volgende besluiten bezorgd worden aan de Vlaamse Regering :

- het besluit van de provincieraad betreffende de aanpassing van het meerjarenplan;

in verband met de term « aanpassing » kan worden vermeld dat ook de enkele actualisering van cijfergegevens en dus niet alleen echte wijzigingen inzendingplichtig zijn.

- de besluiten van de provincieraad betreffende de belastingen en de besluiten van de provincieraad betreffende de retributies;

deze wijziging hoort bij de wijziging van artikel 43, § 2, van het Provinciedecreet, met name bij punt 15°. De aanpassing van artikel 43, § 2, van het Provinciedecreet laat de delegatie toe inzake het vaststellen van retributies aan de deputatie. De besluiten die in uitvoering van de machtiging van de provincieraad worden genomen, zijn ook inzendingplichtig zodat de toezichtsregeling inhoudelijk in feite ongewijzigd blijft.

- de besluiten vermeld in de artikelen 157 en 159, § 2. Dit zijn de inzendingplichtige besluiten van de deputatie waarbij zij onder haar eigen verantwoordelijkheid beslist zelf een positief visum te verlenen na weigering door de financieel beheerder of beslist tot betaling na weigering van de betalingsopdracht door de provinciegriffier of na weigering van betaling via de kas.

(artikel 246, § 1, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 124 van het wijzigingsdecreet)

3) Schorsing en vernietiging

Er wordt in artikel 248, § 3, van het Provinciedecreet gesproken over het « stuiten » van de termijn in plaats van over de foutief gebruikte term « schorsen ». « Stuiten » betekent dat de wettelijk voorziene termijn ophoudt te lopen en opnieuw van nul start op een tijdstip of, in het geval van een voortdurende stuiting, bij het stellen van een handeling, zoals in de regelgeving voorzien. « Schorsen » daarentegen, zoals voorheen vermeld in het provinciedecreet, doet geen « nieuwe » termijn starten wanneer de oorzaak van de schorsing verdwenen is. Bijgevolg wordt ook bepaald dat de nieuwe termijn opnieuw ingaat op de derde dag die volgt op de dag van de verzending van alle gevraagde gegevens.

(artikel 255, § 1 en § 3, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 125 van het wijzigingsdecreet).

- Ingeval er een aangetekende klacht verstuurd werd aan de toezichthoudende overheid binnen de daartoe voorziene toezichtstermijn, wordt de termijn nog steeds gestuit. Nu zal de nieuwe termijn echter aanvangen bij het binnenkomen van een klacht. Ook deze termijn kan dan eventueel gestuit worden als de toezichthoudende overheid, op basis van § 3 van dat artikel 248 van het Provinciedecreet een bepaald besluit, dossier, ... opvraagt bij de provincieoverheid. In dat geval gaat de termijn, vermeld in artikel 248, § 1, van het Provinciedecreet opnieuw in op de derde dag die volgt op de dag van de verzending van alle gevraagde gegevens.

(artikel 248, § 4, van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 125, 4°, van het wijzigingsdecreet)

- Indien de Vlaamse Regering overgaat tot schorsing, beschikt de provincieoverheid nu over zestig dagen (voorheen honderd dagen) ingaand op de derde dag die volgt op de verzending (voorheen volgend op de dag van de verzending) van het schorsingsbesluit aan de provincieoverheid, om hieromtrent een beslissing te nemen. De provincie kan beslissen tot een gemotiveerde rechtvaardiging of aanpassing. In dat geval geeft de provincie aan de Vlaamse Regering kennis van die rechtvaardiging of aanpassing. De Vlaamse Regering beschikt nu over dertig dagen (voorheen vijftig dagen) om tot vernietiging over te gaan.

(artikel 249 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 126 van het wijzigingsdecreet)

- Ten aanzien van de toezichthoudende overheid wordt een besluit dat niet langer vatbaar is voor schorsing of vernietiging, geacht wettig te zijn. Op die manier wordt onder meer bereikt dat men niet een tweede maal, naar aanleiding van het toezicht op de rekeningen, de besluiten in kwestie in vraag stelt.

(artikel 252 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 129 van het wijzigingsdecreet)

4) Stuiting van termijn beroep bij Raad van State

Eenzijds wordt bepaald dat, ingeval van stuiting van de termijn om beroep in te stellen bij de Raad van State, de toezichthoudende overheid de indiener van de klacht binnen een in het decreet bepaalde termijn per aangetekende brief op de hoogte moet stellen van de motieven van de overheid om niet schorsend of niet vernietigend op te treden tegen een besluit dat het voorwerp vormt van de klacht. De toevoeging van deze bepaling werd ingegeven door de bekommernis dat minstens de zendingen waarbij kennis wordt gegeven dat er niet op de klacht werd ingegaan, aangetekend moet gebeuren. Op deze manier zal de klager niet meer kunnen voorwenden dat hij de termijn voor het instellen van een beroep bij de Raad van State liet verstrijken doordat hij geen kennis heeft gekregen van het gevolg dat aan zijn klacht werd gegeven.

(artikel 250 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 127 van het wijzigingsbesluit)

Anderzijds wordt bepaald dat de stuiting van de termijn om beroep in te stellen bij de Raad van State, zal duren totdat de indiener van de klacht de aangetekende verzending heeft ontvangen over het gevolg dat aan zijn klacht wordt gegeven. Deze aangetekende verzending moet tevens de beroepsmogelijkheden bij de Raad van State vermelden. Indien dit niet wordt vermeld, zal dit een invloed hebben op de verjaringstermijn van het beroep. Op die manier werd deze bepaling in overeenstemming gebracht met artikel 19, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. De aangetekende verzending wordt geacht te zijn ontvangen bij de eerste aanbieding. Hiertoe kan verwezen worden naar de vaste rechtspraak van de Raad van State.

(artikel 251 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 128 van het wijzigingsdecreet)

Verder wordt artikel 252 van het Provinciedecreet aangevuld ten einde rechtszekerheid te creëren aangezien het Rekenhof niet jaarlijks kwijting verleent en voor de besluiten die uitgaan van een autonoom provinciebedrijf.

In het toegevoegde tweede lid van de eerste paragraaf van artikel 252 van het provinciedecreet wordt de situatie beoogd van artikel 171, § 1 en § 2 van het Provinciedecreet. In toepassing van de inrichtingswet van het Rekenhof is het nog steeds de praktijk dat door het Rekenhof pas definitief kwijting wordt verleend 5 jaar na het definitief uit het ambt treden van de provinciale rekenplichtigen, indien binnen die termijn geen arrest tot veroordeling werd gewezen. Dat betekent voor de provincies dat het effect van artikel 252 slechts marginaal is. Om hieraan te verhelpen en de rechtsonzekerheid bij de provincies weg te werken wordt het tweede lid ingevoegd, zodat men geen jaren meer moet wachten alvorens een besluit niet meer vatbaar is voor vernietiging.

(artikel 252 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 129 van het wijzigingsdecreet)

7. Overgangsbepaling en inwerkingtreding

1) Overgangsbepaling voor de provinciale externe verzelfstandiging

In artikel 266, § 1, van het Provinciedecreet wordt in een overgangsbepaling voorzien voor de op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet in het Vlaams Gewest bestaande provinciebedrijven, autonome provinciebedrijven en personen die door de provincie belast zijn met bepaalde taken van provinciaal belang en die niet voldoen aan de voorschriften van titel VII, hoofdstuk II en geen andere decreetale of wettelijke rechtsgrond hebben. Zij moeten hun werking en statuten uiterlijk in overeenstemming gebracht hebben met het Provinciedecreet op 1 januari 2013. Door een datum vast te stellen wordt rechtszekerheid gecreëerd.

Zij die hun werking en statuten in overeenstemming brengen met de bepalingen van het Provinciedecreet, zullen in principe vanaf de dag die volgt op de ontvangst van de goedkeuringsbeslissing onderworpen zijn aan de bepalingen van titel IV van het Provinciedecreet. Dit heeft voor gevolg dat als zij dit nog doen voor de uitvoeringsbesluiten inzake planning en financieel beheer in werking zijn getreden, zij vanaf dan onderworpen zouden zijn aan de bepalingen van het ARPB of met andere woorden aan de zogenaamde Nieuwe Provinciale Boekhouding. De artikelen 222 (formele motivering en openbaarheid van bestuur), 223 (verbod tot aanwijzing of voordracht) en 224 (terbeschikkingstelling middelen, infrastructuur en personeel) zijn echter nog steeds onmiddellijk op hen van toepassing.

Om echter te vermijden dat deze provinciebedrijven kort na elkaar tweemaal hun boekhouding en rapportering moeten omvormen, mogen zij hun huidige boekhouding verder blijven voeren tot uiterlijk 31 december 2012.

Artikel 266 van het provinciedecreet bepaalt een overgangperiode tot uiterlijk 1 januari 2013 voor provinciale externe verzelfstandigingen. De combinatie met artikel 221 waarin bepaald wordt dat er in de twaalf maanden voor de provincieraadsverkiezingen geen oprichtingen of beslissingen tot deelname kunnen plaatsvinden, roept vragen op naar het tijdstip waarop de provincies de aanpassingen moeten doen. De sperperiode dient om te vermijden dat provincieraden nog belangrijke beslissingen in extremis nemen, die hun opvolgers binden. De omvorming van bestaande initiatieven in functie van de vereisten van het provinciedecreet wordt normaal niet gevat door de beperking van artikel 221. Het gaat om een verbod op het ontplooiën van nieuwe initiatieven. Ook als de omvorming gepaard gaat met een uitbreiding van doelstellingen zal er over gewaakt moeten worden dat dit niet kan geïnterpreteerd worden als een nieuw initiatief dat toch zou onderworpen worden aan de sperperiode.

2) Inwerkingtredingsbepaling - pilootprojecten

Als de provincieraden ermee instemmen, kan de Vlaamse Regering voor die provincies een datum van inwerkingtreding vaststellen voor het geheel of een gedeelte van de bepalingen van het Provinciedecreet.

Deze bepaling geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om een beperkt aantal besturen, op vrijwillige basis, als piloten te laten instappen in het nieuw financieel systeem, meer bepaald met het oog op de invoering van de vernieuwde boekhouding en rapportering. Deze wijze van inwerkingtreding werd ook al toegepast bij eerdere hervormingen (bv. NOB). Zonder deze bepaling zouden alle besturen tegelijk moeten overstappen naar het nieuw financieel systeem, zouden de softwarehuizen alle besturen tegelijk moeten ondersteunen, zouden de besturen die vroeger klaar zijn voor de omschakeling moeten wachten op de achterblijvers of zouden de besturen, die nog niet klaar zijn, verplicht worden toch al te starten.

Op het moment dat de eerste besturen het nieuw financieel systeem toepassen, dienen niet alleen de bepalingen inzake de boekhouding voor hen in werking te treden, maar ook alle resterende nog niet in werking zijnde bepalingen van titel IV. Het nieuw financieel instrumentarium behelst immers niet alleen het financieel registratiesysteem (de boekhouding), maar tevens de financiële rapporteringen die eruit voortvloeien (meerjarenplan, budget en jaarrekening). Het zijn immers deze rapporten die aan de provincieraadsleden worden voorgelegd en waaruit zij beleidsinformatie kunnen halen.

Ook mag die gedifferentieerde inwerkingtreding niet langer blijven bestaan dan strikt noodzakelijk.

(artikel 268 van het Provinciedecreet, gewijzigd door artikel 133 van het wijzigingsdecreet)

Ik verzoek u, mijnheer de provinciegouverneur, de datum van de bekendmaking van deze omzendbrief in het *Belgisch Staatsblad* op te nemen in het volgende nummer van het Bestuursmemoriaal.

Ik zend alle besturen rechtstreeks een afschrift van de omzendbrief. De omzendbrief kan ook geraadpleegd worden op het volgende internetadres : <http://www.binnenland.vlaanderen.be>.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering,
M. KEULEN

Bijlage

1. Het provinciebestuur (de provincieraad en de deputatie)

1.1. Organisatie / benoeming

1.1.1. Gemeenschappelijke bepalingen

- 1) Akte van voordracht
- 2) Aktename verhinderend en schorsing door provincieraad
- 3) Verhinderend
- 4) Raad voor Verkiezingsbetwistingen
- 5) Ontslag
- 6) Bijstand mandataris met een handicap
- 7) Verzekeringen
- 8) Burgerlijke aansprakelijkheid

1.1.2. Specifiek voor de provincieraad

- 1) Wat betreft de installatievergadering :
- 2) Afstand van mandaat
- 3) Verhinderend
- 4) Presentiegeld
- 5) Eretitels

1.1.3. Specifiek voor de deputatie

- 1) Samenstelling deputatie
- 2) Onverenigbaarheden
- 3) Opvallen van het mandaat van gedeputeerde

- 1.2. **Werking**
 - 1.2.1. **De provincieraad**
 - 1) Agenda
 - 2) Vragen
 - 3) Vergadering
 - 4) Notulering
 - 5) Verbodsbepalingen
 - 6) Rechten en plichten
 - 7) Commissies
 - 8) Huishoudelijk reglement
 - 1.2.2. **De deputatie**
 - 1) Notulering
 - 2) Deontologische code
- 1.3. **Wijze van berekening van termijnen**
- 1.4. **Akten**
 - 1) Notulen
 - 2) Ondertekeningsbevoegdheid
 - 3) Delegatie ondertekeningsbevoegdheid
 - 4) Briefwisseling aan de provincie
- 1.5. **Bevoegdheden**
 - 1.5.1. **De provincieraad**
 - 1.5.2. **De deputatie**
- 1.6. **Rechtspositie, tucht en aansprakelijkheid**
2. **PERSONEEL**
 - 2.1. **organogram van de provinciale diensten**
 - 2.2. **dadenvan koophandel**
 - 2.3. **de vervanging van de provinciegriffier en de financieel beheerder**
 - 2.4. **voorwaarden waaraan een waarnemend provinciegriffier of een waarnemend financieel beheerder moeten voldoen**
 - 2.5. **termijn voor de aanstelling van een nieuwe provinciegriffier of financieel beheerder.**
 - 2.6. **een provinciegriffier kan niet tegelijkertijd vakbondsafgevaardigde zijn.**
 - 2.7. **het begrip dagelijks personeelsbeheer**
 - 2.8. **de samenstelling van het managementteam**
 - 2.9. **de leden van het managementteam en hun aanstellende overheid**
 - 2.10. **interne controle**
 - 2.11. **de rechtspositie van het personeel van de provinciale onderwijsinstellingen**
 - 2.12. **de eedaflegging**
 - 2.13. **uitbreiding van de bestaande deontologische verbodsbepalingen**
 - 2.14. **de ombudsman**
 - 2.15. **tuchtprocedure ten aanzien van de statutaire personeelsleden**
3. **PLANNING EN FINANCIËEL BEHEER**
 - 3.1. **Het budget**
 - 3.2. **Budgethouderschap**
 - 3.2.1. **Bevoegdheden van de budgethouder inzake overheidsopdrachten**
 - 3.2.2. **Verantwoordelijkheden van de budgethouder**
 - 3.3. **Het voorafgaand visum**
 - 3.3.1. **Toepassingsgebied**
 - 3.3.2. **Delegatiemogelijkheid**
 - 3.3.3. **Vrijstelling van visum**
 - 3.3.4. **Weigering visum**
 - 3.4. **Financiële verrichtingen**
 - 3.4.1. **Kas- en provisieverrichtingen**
 - 3.4.2. **Opeisbare schulden**
 - 3.4.3. **Invoering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen**
 - 3.5. **Rapportering**
4. **Participatie van de burger**
 - 4.1. **Klachtenbehandeling**
 - 4.2. **Voorstellen van burgers**
 - 4.3. **Verzoekschriften**
 - 4.4. **De provinciale volksraadpleging**
 - 1) **Volmacht**
 - 2) **Raad voor Verkiezingsbetwistingen**

- 5. **Provinciale verzelfstandigde agentschappen**
 - 5.1. **De provinciale intern verzelfstandigde agentschappen**
 - 5.2. **De provinciale extern verzelfstandigde agentschappen**
 - 1. **Gemeenschappelijke bepalingen**
 - 2. **Het autonoom provinciebedrijf**
 - 1) Samenstelling raad van bestuur
 - 2) Verbodsbepalingen
 - 3) Boekhouding, inventaris en jaarrekening
 - 3. **Het provinciaal extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm**
- 6. **Bestuurlijk toezicht**
 - 6.1. **Algemene bepalingen**
 - 1) Kennisgevingen
 - 2) Berekening toezichtstermijn
 - 6.2. **Algemeen bestuurlijk toezicht**
 - 1) Openbaarmaking van de lijst met beknopte omschrijving van de besluiten provincieraad
 - 2) Inzendingsplichtige besluiten
 - 3) Schorsing en vernietiging
 - 4) Stuiting van termijn beroep bij Raad van State
- 7. **Overgangsbepaling en inwerkingtreding**
 - 1) Overgangsbepaling voor de provinciale externe verzelfstandiging
 - 2) Inwerkingtreddingsbepaling B pilootprojecten